

MESTNA KNJIŽNICA KRANJ

Božica Čulibrk Rajkovič

**USPEŠNOST PROMOCIJSKE DEJAVNOSTI KNJIŽNICE:
PRIMER MESTNE KNJIŽNICE KRANJ**

Pisna naloga za bibliotekarski izpit

Kranj, 2018

IZJAVA O AVTORSTVU IN O JAVNI OBJAVI PISNE NALOGE

Spodaj podpisana, Božica Čulibrk Rajkovič,
izjavljam, da sem avtorica pisne naloge za bibliotekarski izpit z naslovom:
Uspešnost promocijske dejavnosti knjižnice: primer Mestne knjižnice Kranj.

S svojim podpisom zagotavljam, da:

- sem pisno nalogo izdelala samostojno in je moje avtorsko delo,
- so dela drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih navajam neposredno ali povzemam, navedena oziroma citirana v skladu s standardom APA,
- sem besedila ali podatke, ki so avtorsko zaščiteni, uporabila v skladu z določbami zakona, ki določa avtorske pravice,
- je elektronska oblika pisne naloge istovetna s tiskano obliko naloge,
- na podlagi 23. člena Pravilnika o bibliotekarskem izpitu ter v skladu s prvim odstavkom 21. člena Zakona o avtorski in sorodnih pravicah dovoljujem javno objavo elektronske oblike pisne naloge na portalu Digitalne knjižnice Slovenije.

Podpis avtorice: Čulibrk Rajkovič

V Kranju, dne 22. 5. 2018

Čulibrk Rajkovič, B., Uspešnost promocijske dejavnosti knjižnice: primer Mestne knjižnice Kranj. Pisna naloga za bibliotekarski izpit

Ključna dokumentacijska informacija

Ime in PRIIMEK: Božica Čulibrk Rajkovič

Naslov pisne naloge: Uspešnost promocijske dejavnosti knjižnice: primer Mestne knjižnice Kranj

Kraj: Kranj

Leto: 2018

Št. strani: 34

Št. slik: 27

Št. preglednic: 2

Št. prilog: 2

Št. strani prilog: 7

Število referenc: 33

Strokovno usposabljanje za bibliotekarski izpit je potekalo v: Mestni knjižnici Kranj

Mentor v času strokovnega usposabljanja: Maja Vunšek

UDK: 659.1:027(497.4Kranj)

Ključne besede: splošne knjižnice, promocija, prireditve, marketing, odnosi z javnostmi.

Izvleček:

Knjižnice za promocijo dejavnosti izbirajo različna komunikacijska sredstva in orodja ter pri tem ponujajo vrsto raznolikih in kakovostnih storitev za uporabnike. S pomočjo promocije se predstavljajo širši javnosti. Pri promoviranju knjižnice so odnosi z javnostmi ključnega pomena. Pisna naloga za bibliotekarski izpit obravnava promocijo Mestne knjižnice Kranj ob praznovanju 70. obletnice v letu 2017. Z raziskavo smo želeli ugotoviti, ali je bila promocija knjižnice ob jubileju učinkovita in prepoznana med njenimi obiskovalci. Namenjena je bila vsem prebivalcem Kranja in okolice z namenom utrjevanja ugleda in javne podobe knjižnice. Gre za študijo posameznega primera, kjer smo raziskovali vpliv promocije knjižnice ob praznovanju jubileja z metodo anketnega vprašalnika. Z nalogo želimo potrditi oz. ovreči hipoteze:

1. Prireditve ob jubileju so bile dobro organizirane, raznolike. Tisti, ki prireditve v knjižnici obiskujejo pogosto, so bili zadovoljni tudi s prireditvami ob jubileju.
2. Spletna stran knjižnice (www.mkk.si) je za uporabnike glavni vir informacij o storitvah, prireditvah in novostih v Mestni knjižnici Kranj.

3. Kljub časovni oddaljenosti se uporabniki dobro spomnijo, katero obletnico je praznovala knjižnica v letu 2017.
4. Promocija knjižnice je bila uspešno izvedena.

V empiričnem delu je podana analiza uspešnosti promocije ter prepoznavnosti knjižnice v lokalnem okolju. Cilj promocije ob 70. obletnici, to je povečati ugled knjižnice, vzbuditi zanimanje za obisk prireditev in razširiti krog uporabnikov knjižnice, je bil dosežen.

KAZALO VSEBINE

1 UVOD	1
2 OSREDNJA OBMOČNA KNJIŽNICA	3
2.1 OPREDELITEV OSREDNJE OBMOČNE KNJIŽNICE	3
3 MESTNA KNJIŽNICA KRANJ	4
3.1 UPORABNIKI IN NJIHOVE POTREBE	5
3.2 VREDNOTE, VIZIJA IN POSLANSTVO	7
3.3 NEPRIDOBITNA ORGANIZACIJA	8
4 PROMOCIJA OB 70. OBLETNICI	9
4.1 OPREDELITEV PROMOCIJE	9
4.2 PROMOCIJA MESTNE KNJIŽNICE KRANJ	9
4.3 ODNOSI Z JAVNOSTMI	11
5 PRIDOBIVANJE DONACIJ IN SPONZORSTEV	12
5.1 REZULTATI PRIDOBIVANJA SREDSTEV	12
6 RAZISKAVA	12
6.1 NAMEN RAZISKAVE IN HIPOTEZE	13
6.2 ANKETNI VPRAŠALNIK	13
6.3 ANALIZA REZULTATOV ANKETNEGA VPRAŠALNIKA	14
7 UGOTOVITVE RAZISKAVE	29
8 RAZPRAVA Z ZAKLJUČKI	29
9 NAVEDENI VIRI IN LITERATURA	31

KAZALO SLIK

Slika 1: Mreža osrednjih območnih in osrednjih knjižnic v Sloveniji, s prikazom števila potencialnih uporabnikov po posameznih območjih (Vir: Koordinacija osrednjih območnih knjižnic, 2018).....	3
Slika 2: Mestna knjižnica Kranj (Foto: arhiv MKK).....	5
Slika 3: Logotip Mestna knjižnica Kranj (Foto: arhiv MKK).....	6
Slika 4: Vrednote Mestne knjižnice Kranj (Vir: Mestna knjižnica Kranj, 2018).....	7
Slika 5: Logotip Mestna knjižnica Kranj 70 let (Foto: arhiv MKK).....	9
Slika 6: Osrednja slovesnost ob praznovanju jubileja (Kavčič, 2017).....	11
Slika 7: Članstvo anketirancev v MKK (n = 472).....	15
Slika 8: Spol anketirancev (n = 432).....	15
Slika 9: Namen obiska MKK (n = 462).....	16
Slika 10: Uporaba storitev in obisk prireditve v MKK (n = 456).....	17
Slika 11: Viri informacij o storitvah, prireditvah in novostih v MKK (n = 455).....	18
Slika 12: Obiskovalci prireditve v MKK (n = 455).....	18
Slika 13: Ocena zadovoljstva s prireditvami v MKK (n = 268).....	19
Slika 14: Obiskane prireditve v letu 2017 (n = 268).....	19
Slika 15: Število obiskanih prireditve v letu 2017 (n = 269).....	20
Slika 16: Obletnica praznovanja MKK v letu 2017 (n = 450).....	20
Slika 17: Viri informacij za praznovanje jubileja 70. obletnice MKK (n = 446).....	21
Slika 18: Obiskanost prireditve ob 70. obletnici MKK (n = 110).....	22
Slika 19: Ocena zadovoljstva s promocijo ob 70. obletnici MKK (n = 110).....	22
Slika 20: Sodelovanje v nagradnih igrah ob 70. obletnici MKK (n = 33).....	23
Slika 21: Objava na Facebooku za nagradni natečaj na Instagramu (Foto: arhiv MKK).....	24
Slika 22: Družbeni mediji, ki jih spremljajo uporabniki MKK (n = 284).....	24
Slika 23: Ocena zadovoljstva s prireditvami, informacij o prireditvah in promocije (n = 427).....	25
Slika 24: Starostna kategorija (n = 432).....	26
Slika 25: Občina bivanja (n = 422).....	27
Slika 26: Status (n = 430).....	27
Slika 27: Dokončana izobrazba (n = 430).....	28

Čulibrk Rajkovič, B., Uspešnost promocijske dejavnosti knjižnice: primer Mestne knjižnice Kranj. Pisna naloga za bibliotekarski izpit

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Aktivni člani Mestne knjižnice Kranj (Vir: Letno poročilo 2017, 2018).....	7
Preglednica 2: Frekvenca obiska MKK.....	16

KAZALO PRILOG

PRILOGA 1: Anketni vprašalnik v tiskani obliki	I
PRILOGA 2: Program prireditev ob 70. obletnici	VII

Čulibrk Rajkovič, B., Uspešnost promocijske dejavnosti knjižnice: primer Mestne knjižnice Kranj. Pisna naloga za bibliotekarski izpit

ZAHVALA

Zahvaljujem se Mestni knjižnici Kranj za priložnost usposabljanja in za nudenje pomoči pri pripravi na bibliotekarski izpit. Posebna zahvala gre direktorici Bredi Karun, mentorici Maji Vunšek in drugim sodelavcem, ki so pomagali z nasveti in strokovnimi razlagami. Hvala za podporo, spodbude in zaupanje vame.

1 UVOD

Pomen splošnih knjižnic v Sloveniji je izredno velik, saj predstavljajo kulturno, izobraževalno, družabno in predvsem lokalno stičišče, namenjeno različnim generacijam. Vesna Horžen (2017), predsednica Združenja splošnih knjižnic, je rekla: »V splošne knjižnice je včlanjena četrtnina prebivalstva, naše prireditve pa obiskuje več kot polovica vseh prebivalcev Slovenije.«

V sodobnem času knjižnice ponujajo veliko več kot le gradivo. Knjižničarji se zavedajo, da morajo osnovno knjižnično dejavnost razširiti in ponuditi uporabnikom nekaj več. Prav zato so postale prireditve nepogrešljiva dodana vrednost ponudbe v splošnih knjižnicah. Zanimive prireditve dajejo knjižnici nove razsežnosti, predvsem pa priložnost, da privablja nove člane. Vsekakor z dobrimi prireditvami knjižnica pridobi ugled v lokalnem okolju. Kot javni zavod mora zadovoljevati potrebe prebivalcev lokalnih skupnosti na področju kulture, druženja, opismenjevanja ter povezovanja ljudi na splošno. Kot osnovni strateški področji sta aktivno sodelovanje splošnih knjižnic v okolju in promocija opredeljena tudi v okviru Strategije razvoja slovenskih splošnih knjižnic 2013–2020 (Bon idr., 2012).

»Strokovna priporočila želijo uveljaviti razvojno vizijo proaktivne knjižnice kot dejavnika razvoja lokalne skupnosti. Proaktivna naravnost pomeni, da knjižnica ugotavlja in predvideva potrebe prebivalcev v lokalni skupnosti. Svoj program načrtuje v dialogu z lokalno skupnostjo in njenimi prebivalci glede na potrebe okolja in razpoložljive zmožnosti knjižnice.« (Nacionalni svet za knjižnično dejavnost, 2018, str. 3) Eno od področij modela proaktivne knjižnice predstavljajo organizacijski dejavniki. Splošne knjižnice so kot pozitivne dejavnike izpostavile tudi razvite ciljne dejavnosti, to so storitve in prireditve, ugled knjižnice in pozornost na okolje oziroma potrebe uporabnikov (Vilar, 2017).

V Strateškem načrtu Mestne knjižnice Kranj 2016–2020 (2016) je prvič posebej omenjen Dan knjižnice prav ob praznovanju jubileja, ob 70-letnici knjižnice. Zato je bila promocija jubileja premišljena in načrtovana. Pri ciljno načrtovani promociji knjižnice in njenih storitev je bilo boljše seznanjanje uporabnikov s pestro ponudbo dogajanja v knjižnici. Na tak način naj bi dosegli tudi neuporabnike in zvišali prepoznavnost ustanove v ožji in širši okolici.

Osnovni namen naloge je prikazati vrsto raznolikih prireditev ob 70. obletnici Mestne knjižnice Kranj in uspešnost promocije v lokalnem okolju. Mestna knjižnica Kranj deluje na območju z 81.799 prebivalci, kot osrednja območna knjižnica gorenjskega območja pa z 203.929 prebivalci. Leta 2016 je skupaj s krajevnimi knjižnicami imela 19.981 aktivnih članov, leta 2017 pa 19.613 aktivnih članov (Letno poročilo 2017, 2018).

Teoretično in praktično znanje je aplicirano na konkreten primer, in sicer v obliki »case study« oz. študije primera. Uporabljen je bil anketni vprašalnik. Ker je raziskava potekala več kot pol leta po zaključku praznovanja jubileja, je v prvem delu anketnega vprašalnika nekaj splošnih vprašanj na temo vseh prireditev v Mestni knjižnici Kranj v letu 2017. Sledijo vprašanja, povezana s študijo primera, torej o promociji in obiskanosti prireditev ob 70. obletnici Mestne knjižnice Kranj. Raziskava je empirične narave. Knjižnični uporabniki so v spletni in tiskani anketi odgovarjali na vprašanja, kako dobro poznajo Mestno knjižnico Kranj, njene storitve in prireditve, ali so z njimi seznanjeni, kakšno je njihovo mnenje o promociji knjižnice ter posebej glede promocije ob 70. obletnici knjižnice. Njihovi odgovori dajejo splošni vtis o številu obiskov in uspešnosti promocije prireditev. Glavni namen pričujoče raziskave je torej ugotoviti, ali je bila knjižnica pri promociji prireditev ob 70. obletnici v lokalnem okolju uspešna.

Naloga temelji na podatkih iz različnih virov – strokovne literature, člankov, poročil in drugih dostopnih dokumentov.

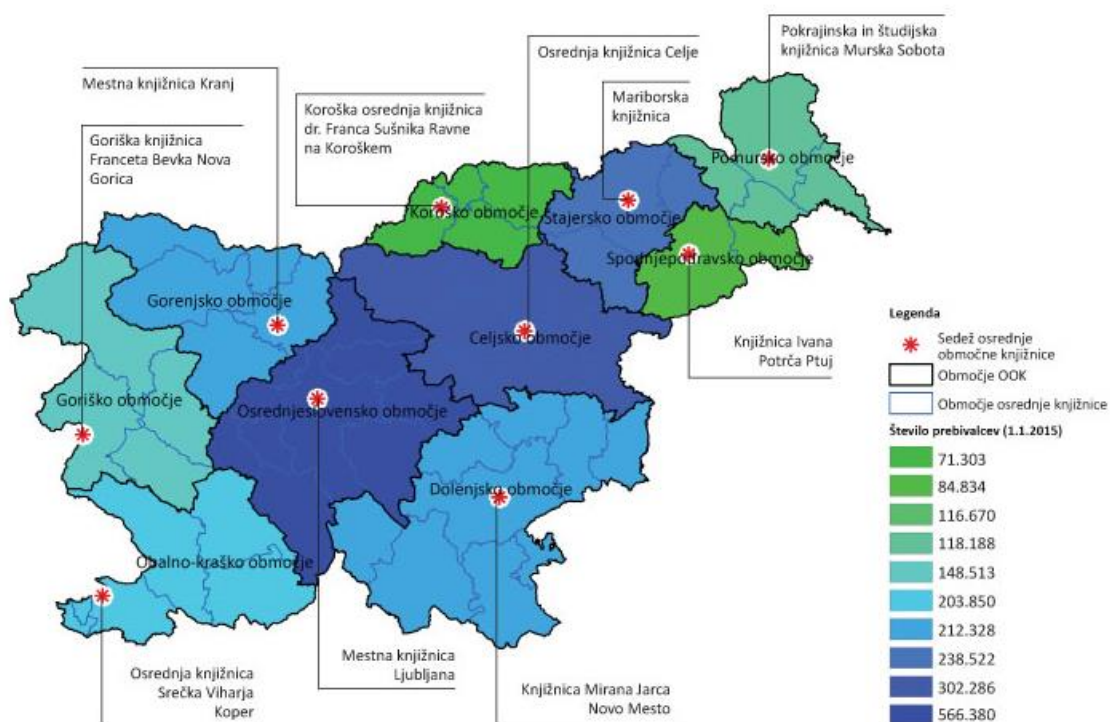
2 OSREDNJA OBMOČNA KNJIŽNICA

Zakon o knjižničarstvu (2001) je formalno uvedel osrednje območne splošne knjižnice in jim določil za širše območje posebne naloge. S Pravilnikom o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (2003) je status osrednje območne knjižnice dobilo deset splošnih knjižnic, med njimi tudi Mestna knjižnica Kranj (takrat Osrednja knjižnica Kranj). Kot večina današnjih osrednjih območnih knjižnic je naslednica nekdanje javne študijske knjižnice (Kodrič - Dačić, 2011). Z Ministrstvom za kulturo je bila sklenjena pogodba o izvajanju in financiranju posebnih nalog iz 27. člena Zakona o knjižničarstvu (2001) v okviru državnega proračuna. 12. septembra 2003 je pričel veljati Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (2003), ki ureja izvajanje posebnih nalog.

2.1 OPREDELITEV OSREDNJE OBMOČNE KNJIŽNICE

Na spletni strani Narodne in univerzitetne knjižnice je na podstrani z naslovom Koordinacija osrednjih območnih knjižnic (2018) zapisana definicija: »Osrednje območne knjižnice (OOK) so splošne knjižnice, ki za območje pokrajine ali dela pokrajine izvajajo posebne naloge na podlagi pogodbe z ministrstvom, pristojnim za kulturo, in v soglasju s svojim ustanoviteljem:

- zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij,
- strokovno pomoč knjižnicam območja,
- koordinacijo zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva,
- usmerjanje izločenega knjižničnega gradiva s svojega območja.« (Koordinacija osrednjih območnih knjižnic, 2018)

Slika 1: Mreža osrednjih območnih in osrednjih knjižnic v Sloveniji, s prikazom števila potencialnih uporabnikov po posameznih območjih (Vir: Koordinacija osrednjih območnih knjižnic, 2018)

Milena Bon (2013) navaja, da so bile s sredstvi za izvajanje območnih nalog vzpostavljene pomembne storitve za uporabnike, kar pomeni zagotovljen dostop na daljavo do podatkovnih zbirk. Vse osrednje območne knjižnice promovirajo območnost na svojih spletnih straneh in preko družbenih medijev, kot sta Facebook in Twitter. Prav tako v okviru območja zagotavljajo brezplačno medknjižnično izposajo.

Osrednje območne knjižnice spodbujajo razvoj splošnih knjižnic na svojem območju, s skupnimi projekti razvijajo nove dejavnosti in rešujejo skupne probleme. Pomembni so skupinsko delo, dobro medsebojno komuniciranje, koordiniranje in vodenje nacionalnih projektov. Osrednje območne knjižnice so tudi nosilci napredka na področju uvajanja novih tehnologij, informacijske in bralne pismenosti ter procesa vseživljenjskega učenja (Poslanstvo in vizija osrednjih območnih knjižnic, 2018).

3 MESTNA KNJIŽNICA KRANJ

Mestna knjižnica Kranj je splošna knjižnica, ki deluje na območju Mestne občine Kranj ter sosednjih občin Cerklje na Gorenjskem, Jezersko, Naklo, Preddvor in Šenčur. Naloga knjižnice, ki izhajajo iz Zakona o knjižničarstvu (2001), so zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva ter zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij, izdelava knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov, posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov ter storitev, sodelovanje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij, pridobivanje in izobraževanje uporabnikov, informacijsko opismenjevanje, varovanje knjig, ki so kulturni spomenik, ter drugo bibliotekarsko, informacijsko in dokumentacijsko delo.

Kot splošna knjižnica v okviru javne službe izvaja še posebne naloge, in sicer sodeluje v vseživljenjskem izobraževanju, zbira, obdeluje, varuje in posreduje domoznansko gradivo, spodbuja bralno kulturo z organiziranjem dejavnosti za otroke, mladino in odrasle ter organizira kulturne prireditve, povezane z dejavnostjo knjižnice. V mednarodnem dokumentu IFLA/UNESCO Public Library Manifesto 1994 (2016) je zapisano: »Storitve splošne knjižnice so na voljo uporabnikom po načelu enakega dostopa za vse, ne glede na starost, raso, spol, vero, narodno pripadnost, jezik ali socialni položaj.«

3.1 UPORABNIKI IN NJIHOVE POTREBE

Slika 2: Mestna knjižnica Kranj (Foto: arhiv MKK¹)

Mestna knjižnica Kranj je imela do leta 2011 tri ločene oddelke, locirane v ožjem mestnem jedru. Vsi trije oddelki nekdanje Osrednje knjižnice Kranj – Pionirski, Splošni in Študijski so se konec junija 2011 združili in preselili v prenovljene prostore nekdanje veleblagovnice Globus. Iz Osrednje knjižnice Kranj se je knjižnica preimenovala v Mestno knjižnico Kranj.

»V knjižnici uporabniki zadovoljujejo raznorodne interese, ki segajo od študija do zabave, od ozkih strokovnih področij različnih znanosti do popularne kulture. Služiti tem interesom je poslanstvo javne knjižnice. Knjižnica mora delovati istočasno kot kulturno, izobraževalno, informacijsko, komunikacijsko in predvsem družbeno središče. Kot javna in vsem dostopna ustanova – novodobna agora – je mesto medsebojnih srečevanj občanov in mesto srečevanj z zapisanim znanjem, izkušnjami in domišljijo.« (Leban, 2015, str. 12)

Današnja Knjižnica Globus² je sodobna in služi različnim in predvsem sodobnim uporabnikovim informacijskim in izobraževalnim potrebam, tako po vsebini kot po obliki. Knjižnično gradivo je v prostem pristopu urejeno po edinstvenem opisnem sistemu, ki ima za izvirno podlago še vedno UDK (univerzalna decimalna klasifikacija). Zbirka je razporejena v osem območij (Družba in umetnost, Književnost, Jeziki, Narava in tehnika, Zdravje in prosti čas, Vseved, Posebne zbirke, Otroci), ta pa naprej v skupine in podskupine. Postavitev sledi razporeditvi gradiva na treh nivojih, ki so v hierarhičnem razmerju. Vsako območju vsebuje

¹ MKK je kratica za Mestno knjižnico Kranj.

² Enota Mestne knjižnice Kranj, ki je v nekdanji veleblagovnici Globus, se od leta 2017 imenuje Knjižnica Globus.

več skupin, vsaka skupina več podskupin. V Knjižnici Globus sta članom na voljo samopostrežna izposoja in vračilo gradiva na osnovi RFID (radiofrekvenčne identifikacije). Izposoja in vračilo gradiva sta mogoča na knjigomatih.

Posebne zbirke so nameščene v ločenem prostoru, v gorenjski sobi (domoznansko gradivo z različnimi vsebinami o Gorenjcih in Gorenjski, drobni tiski, zemljevidi, Prešerniana, Starine in Bibliofilska zbirka). Študiju so namenjene čitalnice. V pritličju je čitalnica za časopise in revije splošnih vsebin. Na voljo so tudi televizije, tablični in stacionarni računalniki, bralniki in uporaba slušalk. V prvem nadstropju imajo uporabniki na razpolago ločeni sobi, filmsko in glasbeno, v odprtih prostorih pa lahko za poslušanje glasbe in spremljanje filmov uporabljajo zvočne stole in slušalke. Območje, ki je namenjeno otrokom, je prilagojeno starostnim skupinam otrok, interesom, znanju in veščinam. Poleg igrala s toboganom so na voljo pravljicična soba, ustvarjalna soba ter računalniška soba, namenjena osnovnošolcem.

V prvem nadstropju je tudi večnamenska dvorana z opremo za projekcije, ima audiokonferenčni sistem in prevajalske kabine. V dvorani potekajo prireditve, od predavanj, predstav vse do glasbenih sejmov, ob stenah je obsežen razstavni prostor. Mladinska soba za najstnike je postavljena ob filmski in glasbeni zbirki. Mladi lahko v mladinski sobi uporabljajo tablične računalnike ali se učijo ob prostornih mizah. Uporabnikom je sicer v celotni Knjižnici Globus na voljo več kot sto računalnikov. V drugem nadstropju je še računalniška učilnica, namenjena informacijskemu opismenjevanju odraslih. S svojimi napravami lahko uporabniki koristijo internet preko brezplačnega brezžičnega omrežja in na mobilnih napravah dostopajo do vsebin, ki jih ponuja knjižnica. Leta 2017 je bilo v Knjižnici Globus po števcu na vhodu 434.491 obiskovalcev (Letno poročilo 2017, 2018).

»Logotip knjižnice in tri različne pisave simbolizirajo heterogeno naravo knjižnice in tri vidike njenega delovanja: a) prihodnost-tehnologija-prostor b) sedanjost-ustvarjanje-dogodek c) preteklost-ohranjanje-zbirka.« (Leban, 2015, str. 38)

MESTNA knjižnica KRA NJ

Slika 3: Logotip Mestna knjižnica Kranj (Foto: arhiv MKK)

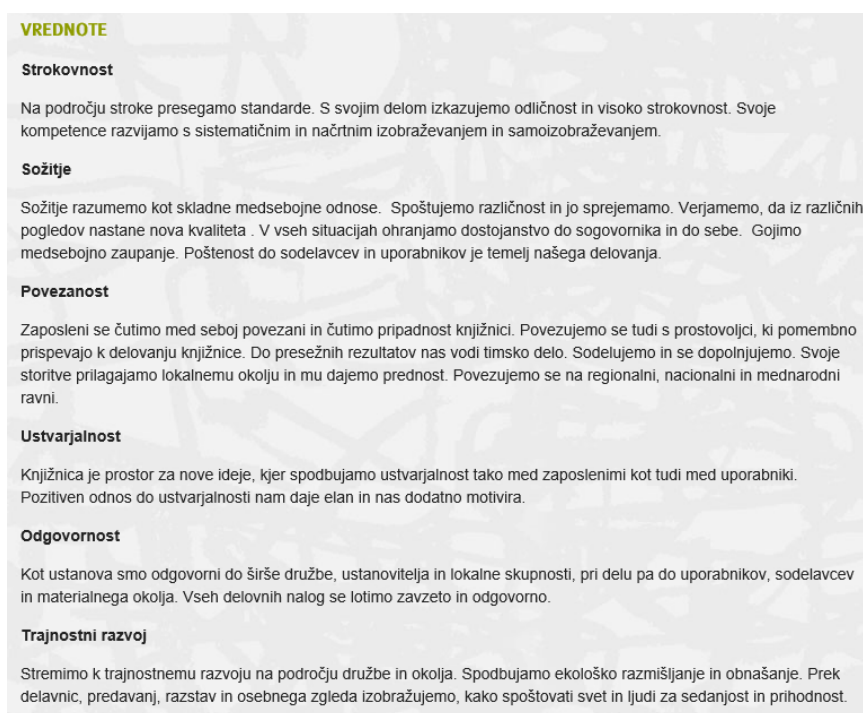
Mestna knjižnica Kranj ima skupaj z občinami, kjer so njene enote, 19.613 aktivnih članov, kot prikazuje Preglednica 1, število aktivnih članov se je v primerjavi z letom 2016 nekoliko zmanjšalo.

Preglednica 1: Aktivni člani Mestne knjižnice Kranj (Vir: Letno poročilo 2017, 2018)

	2017	2016	indeks 2017/2016
Skupaj vseh aktivnih članov	19.613	19.981	98
Skupaj vseh novovpis. članov	1.762	1.754	100

3.2 VREDNOTE, VIZIJA IN POSLANSTVO

Vrednote, vizija in poslanstvo Mestne knjižnice Kranj so del veljavnega Strateškega načrta knjižnice (2016) in so predstavljeni na njeni spletni strani (Mestna knjižnica Kranj, 2018). Zaposleni v Mestni knjižnici Kranj se ravna po vrednotah, ki jih prikazuje Slika 4.

Slika 4: Vrednote Mestne knjižnice Kranj (Vir: Mestna knjižnica Kranj, 2018)

Vizija knjižnice je, da je knjižnica »središče učenja, kulture in gonilo socialnega napredka« (prav tam). S svojim delovanjem vpliva na spremembe v lokalnem in širšem okolju.

V poslanstvu Mestne knjižnice Kranj (prav tam) je zapisano: »Smo hiša kulturnega izražanja in stičišče vseh generacij, most med različnimi kulturami, narodi in veroizpovedmi. Ponujamo uporabo in izposajo knjižničnega gradiva za izobraževanje, raziskovanje in prosti čas v tiskani ter elektronski obliki. Uporabnikom je na voljo sodobna informacijska in komunikacijska oprema.«

Leta 2017 je bil v natečaju, v katerem so sodelovali zaposleni in obiskovalci knjižnice, izbran nov slogan knjižnice, Hiša razgledov. Slogan spodbuja k interakciji med prostorom in uporabniki (poslovna srečanja, druženje, igra, ustvarjalnost, izmenjava mnenj, izkušenj in seveda znanja). Zaposleni so srce knjižnice, se izobražujejo in spodbujajo timsko delo.

3.3 NEPRIDOBITNA ORGANIZACIJA

Smisel in poglobitni cilj nepridobitnih organizacij je splošni družbeni interes. »V splošnem družbenem interesu so vsa tista ravnanja, katerih rezultati (dobrine, storitve) koristijo vsem, ne glede na to, ali so sposobni in voljni pri njih sodelovati ali ne.« (Monnier in Thiry, 1997 v Mevlja in Kavčič, 2012, str. 11) Nepridobitne organizacije so tiste, katerih poglobitni cilj, smisel obstoja in poslanstvo je t. i. služenje javnemu oziroma skupnemu interesu. Drucker (2007) pravi, da nepridobitne organizacije obstajajo, da spremenijo življenje posameznika in družbe, obstajajo predvsem zaradi svojega poslanstva. Nepridobitne organizacije lahko opredelimo kot »organizacije«, ki lastnikom ne prinašajo dobička (Andreasen in Kotler, 2008). To pomeni, da se Mestna knjižnica Kranj, ki je ustanovljena z javnimi sredstvi in ne prinaša dobička, uvršča v skupino nepridobitnih organizacij. Glavni cilj nepridobitnih organizacij mora biti zadovoljstvo uporabnikov (Andreasen in Kotler, 2008).

Knjižnice so po Zakonu o knjižničarstvu (2001) organizirane kot nepridobitne organizacije, katerih poglobitni cilji niso ekonomski rezultati. Imeti morajo trajno financiranje in podporo, da lahko vzdržujejo raven svojih storitev. 51. člen Zakona o knjižničarstvu (2001) pravi, da »knjižnice, ki so samostojni javni zavodi, in knjižnični informacijski servis, pridobivajo sredstva za delo iz javnih sredstev, plačil uporabnikov za storitve javne službe, s prodajo blaga in storitev na trgu ter iz drugih virov pod pogoji, določenimi v aktih o ustanovitvi«. Knjižnice kot nepridobitne organizacije s svojimi dejavnostmi dvigujejo kakovost življenja celotne skupnosti.

Čulibrk Rajkovič, B., Uspešnost promocijske dejavnosti knjižnice: primer Mestne knjižnice Kranj. Pisna naloga za bibliotekarski izpit

Glavni financer knjižnice je občina ustanoviteljica (Mestna občina Kranj), sledijo občine (Cerklje na Gorenjskem, Jezersko, Naklo, Preddvor in Šenčur), ki knjižnično dejavnost financirajo glede na pogodbo. Ministrstvo za kulturo financira izvajanje nalog osrednje območne knjižnice in delni nakup gradiva.

4 PROMOCIJA OB 70. OBLETNICI

Slika 5: Logotip Mestna knjižnica Kranj 70 let (Foto: arhiv MKK)

4.1 OPREDELITEV PROMOCIJE

»Promocija je tisti element marketinga, ki knjižnico predstavlja širši javnosti in jo informira o tem, zakaj neka knjižnica sploh obstaja ter kaj in kako prispeva v družbeno okolje.« (Nagode, 2003, str. 136)

Za upravljanje in promocijo splošnih knjižnic mora imeti knjižnica oblikovano poslovno politiko oziroma strategijo, kjer so opredeljeni cilji, prednostne naloge in storitve knjižnice glede na potrebe lokalne skupnosti. Delovati mora skladno z vsemi strokovnimi standardi poslovanja in po smernicah za splošne knjižnice IFLA (Koontz in Gubbin, 2010) velja tradicionalni trženjski splet. Sestavljajo ga štiri prvine in jih označujemo z oznako 4P, to je izdelek (ang. product), prodajna cena (ang. price), prodajne poti (ang. place) in tržno komuniciranje, **promocija** (ang. promotion). Sčasoma se je obstoječim pridružil še peti P, to so ljudje (ang. people). Ker splošna knjižnica omogoča storitve, uporabljamo trženjski splet 7 P-jev (Pompe in Vidic, 2008), ki je usmerjen k uporabnikom storitev. Dodana sta procesiranje, izvajanje (ang. processing) in fizični dokazi (ang. physical evidence).

»Med ključne aktivnosti promocije prištevamo informiranje, navduševanje in vpliv na uporabo. S promocijo sporočamo obvestila, informiramo javnost ter vzpostavljamo dialoge s tistimi uporabniki knjižnice, ki jim želimo nekaj sporočiti.« (Florjanovič, 2015, str. 23)

4.2 PROMOCIJA MESTNE KNJIŽNICE KRANJ

V načrtovanje promocije Mestne knjižnice Kranj oziroma njenih prireditev mora biti vključeno celotno delovanje knjižnice. S prireditvami namreč lahko pripomoremo k uresničevanju poslanstva knjižnice. V Mestni knjižnici Kranj se organizirajo in načrtujejo vse prireditve ter promocije v Službi za prireditve. Za tako pomemben jubilej, kot je bilo praznovanje 70. obletnice knjižnice, je bila februarja 2017 ustanovljena posebna delovna skupina pod vodstvom direktorice Brede Karun. Vsekakor je bilo pomembno tudi časovno načrtovanje, oblikovan je bil akcijski načrt. »K časovnemu načrtovanju sodi tudi odločitev, koliko prej moramo imeti vse pripravljeno, da lahko začnemo obveščati javnost.« (Wolfe, 1997, v Taškov, 2005, str. 20)

Namen tovrstne promocije je bil spodbuditi zanimanje za obisk prireditev ob omenjenem pomembnem dogodku. Odnosi z javnostmi, oglaševanje in neposredno trženje so orodja promocije. **Odnosi z javnostmi** so bili načrtovani, prav tako zastavljeni cilji. Zunanje okolje so predstavljali obstoječi in potencialni uporabniki knjižnice, dobavitelji oziroma poslovni partnerji, mediji in drugi, notranje okolje pa zaposleni v knjižnici. Z **oglaševanjem** je bil vzpostavljen vpliv na ciljne skupine uporabnikov, to je preko oglasov v Kranjčanki³, sporočili za medije, s tiskanim mesečnim napovednikom, plakati v knjižnici in z oglasnimi plakati v Kranju, z logotipom za 70 let knjižnice itd. **Neposredno trženje** je bilo uporabljeno pri pošiljanju vabil za prireditve, in sicer preko e-novic, objav na spletni strani knjižnice in v družbenih medijih. Poslano je bilo tudi osebno vabilo na slavnostni večer sponzorjem in donatorjem, zaposlenim in nekdanjim zaposlenim oziroma upokojenim delavcem, županom Mestne občine Kranj, občin Cerklje na Gorenjskem, Jezersko, Naklo, Preddvor in Šenčur, predsedniku Republike Slovenije, ministru za kulturo in predsednici Združenja splošnih knjižnic ter direktorjem knjižnic, s katerimi Mestna knjižnica Kranj sicer sodeluje.

Za to priložnost je bilo napisano in poslano posebno sporočilo za medije. O 70. obletnici Mestne knjižnice Kranj je bilo več kot 30 objav v različnih medijih: Gorenjski glas, Kranjčanka, STA, RTV Slovenija, Radio 1, Radio Kranj, Radio Gorenc, Dnevnik, lokalna televizija GTV, www.Si21.com, Bukla, www.solski-razgledi.com, Kranjske novice in drugi.

³ Kranjčanka je mesečnik, ki ga brezplačno dobijo vsa gospodinjstva na območju Mestne občine Kranj.

V ta namen je bilo oblikovano tudi svečano vabilo za slavnostni večer. Dogodek je potekal pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja. Slavnostni govorniki so bili podžupan Mestne občine Kranj Boris Vehovec, minister za kulturo Republike Slovenije Anton Peršak in predsednica Združenja splošnih knjižnic Vesna Horžen.

Slika 6: Osrednja slovesnost ob praznovanju jubileja (Kavčič, 2017)

4.3 ODNOSI Z JAVNOSTMI

Definicija Public Relations Society of America oziroma Ameriškega združenja odnosov z javnostmi, objavljena na njihovi spletni strani (About Public Relations, 2018), pravi: »Odnosi z javnostmi so strateški komunikacijski proces, ki gradi vzajemno koristne medsebojne odnose med organizacijami in njihovimi javnostmi.« Pri odnosih z javnostmi gre za vplivanje, povezovanje in vzpostavljanje odnosov s ključnimi deležniki.

V Mestni knjižnici Kranj je bila promocija 70. jubileja namenjena ključnim deležnikom javnosti. Zaposlene smo predhodno obvestili o programu prireditev ob 70. obletnici na sestanku vseh zaposlenih v knjižnici in jih obveščali tudi po elektronski pošti. Uporabnike in potencialne uporabnike smo dosegli preko različnih komunikacijskih kanalov, kot so knjižnične e-novice, transparent pred vhodom v Knjižnico Globus, plakati s programom prireditev ob 70. obletnici v knjižnici, logotip za 70 let v tiskanem mesečnem napovedniku in

na spletni strani knjižnice (www.mkk.si), oglasna pasica na spletni strani knjižnice ter načrtovane objave v družbenih medijih Facebook, Twitter, Instagram in Youtube, kjer lahko govorimo o digitalnih odnosih z javnostmi. Poslovni javnosti oziroma potencialnim sponzorjem in dobaviteljem smo poslali posebno vabilo oziroma prošnjo za sponzorska oziroma donatorska sredstva, vsem, ki so se odzvali, pa kasneje še program prireditev in vabilo na slavnostni večer. V ta namen je bilo oblikovano posebno sporočilo za medije (tisk, radio, splet, TV). Po podatkih Letnega poročila 2017 (2018) živi v Mestni občini Kranj 56.047 prebivalcev, v občini Cerklje na Gorenjskem 7.585, v občini Naklo 5.339, v občini Preddvor 3.596, v občini Šenčur 8.506 in v občini Jezersko 627 prebivalcev, skupno 81.799. To je bila naša ciljna javnost. Financerjem (Ministrstvo za kulturo, Mestna občina Kranj in občine krajevnih knjižnic) smo poslali dopis za pokroviteljstvo in kasneje vabilo na slavnostni večer.

Odnosi z javnostmi opravljajo povezovalno vlogo med organizacijo in drugimi javnostmi. Prinašajo koristi v obliki večjega zadovoljstva uporabnikov (Praveen Kumar, 2016).

5 PRIDOBIVANJE DONACIJ IN SPONZORSTEV

5.1 REZULTATI PRIDOBIVANJA SREDSTEV

Praznovanje jubileja oziroma organiziranje prireditev od 6. do vključno 10. junija 2017 je zahtevalo dodatna finančna sredstva. Z aktivnim trženjem prireditev in zaradi dobrega poslovnega sodelovanja so se kot donatorji oziroma sponzorji odzvali mnogi poslovni partnerji. Za organiziranje in izvedbo prireditev je knjižnica prejela več kot 60 % sredstev od 23 različnih organizacij in Mestne občine Kranj. Medijski sponzor je bil Gorenjski glas. Logotipi donatorjev in sponzorjev so na plakatu programa prireditev v Prilogi 2.

6 RAZISKAVA

6.1 NAMEN RAZISKAVE IN HIPOTEZE

Namen raziskave je bil ugotoviti poznavanje Mestne knjižnice Kranj, njenih storitev, prireditvev in promocije ob praznovanju 70. obletnice knjižnice. Zanimalo nas je, kje uporabniki dobijo informacije o prireditvah ter kakšno je njihovo mnenje o prireditvah in promociji. Rezultati raziskave bodo koristni za knjižnico pri načrtovanju prireditvev oziroma promocije v prihodnje.

Naloga temelji na **hipotezah**, ki jih želimo s pomočjo raziskave potrditi ali ovreči:

1. Prireditve ob jubileju so bile dobro organizirane, raznolike. Tisti, ki prireditve v knjižnici obiskujejo pogosto, so bili zadovoljni tudi s prireditvami ob jubileju.
2. Spletna stran knjižnice (www.mkk.si) je za uporabnike glavni vir informacij o storitvah, prireditvah in novostih v Mestni knjižnici Kranj.
3. Kljub časovni oddaljenosti se uporabniki dobro spomnijo, katero obletnico je praznovala knjižnica v letu 2017.
4. Promocija knjižnice je bila uspešno izvedena.

Za raziskovalno metodo smo izbrali anketno metodo, eno najpogostejših metod zbiranja podatkov v sociologiji in drugih družboslovnih znanostih.

6.2 ANKETNI VPRAŠALNIK

Anketni vprašalnik (Priloga 1) je bil anonimen in namenjen uporabnikom Mestne knjižnice Kranj, starejšim od 15 let. Rezultati bodo uporabljeni za izboljšanje ponudbe prireditvev. Namenjen je bil vsem, tako članom knjižnice kot tistim, ki niso člani, vendar v knjižnico kljub temu zahajajo zaradi več razlogov. Vsi podatki so bili obravnavani zaupno in analizirani splošno (nikoli na ravni odgovorov posameznika). Uporabniki so anketo izpolnjevali v času od 28. marca do vključno 10. aprila 2018. Vprašanjem o obiskanosti, storitvah, prireditvah in novostih v Mestni knjižnici Kranj ter o splošnem zadovoljstvu s prireditvami so sledila vprašanja v povezavi z jubilejem knjižnice, obiskanostjo prireditvev v tem času, zadovoljstvom s promocijo in o udeležbi v nagradnih igrah preko družbenih

medijev. Na koncu je sledilo nekaj demografskih vprašanj (spol, starost, status, dokončana izobrazba). V anketi sta bili tudi dve vprašanji odprtega tipa.

Anketni vprašalnik je bilo mogoče izpolniti na dva načina:

- preko spleta: <https://www.1ka.si/a/164082>;
- s tiskano verzijo: na infotočkah Mestne knjižnice Kranj so bili na voljo natisnjeni anketni vprašalniki; izpolnjenega so sodelujoči vrnil v označeno skrinjico.

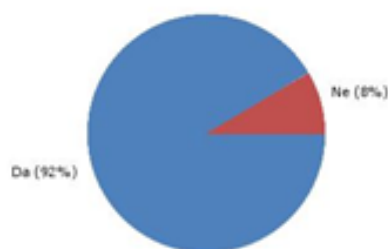
Pri spletni anketi smo uporabili priložnostno vzorčenje kot metodo neverjetnostnega vzorčenja. Odločili smo se za posredovanje spletne ankete čim širšemu krogu uporabnikov Mestne knjižnice Kranj starih več kot 15 let. K izpolnjevanju ankete smo jih povabili preko knjižničnih e-novic, oglasne pasice na spletni strani knjižnice (www.mkk.si) ter preko družbenih medijev. Anketo je izpolnilo skupno 477 uporabnikov, od tega 82 (17 %) tiskano verzijo ankete.

V znamenje zahvale je bilo organizirano nagradno žrebanje. Vanj so bile vključene izpolnjene ankete, tako tiskane kot spletne. Če so anketiranci želeli sodelovati v žrebanju (10. aprila 2018) za eno od 10 nagrad, so morali na koncu anketnega vprašalnika dopisati svoje kontaktne podatke. Tisti, ki so izpolnili spletno anketo, so svoje podatke vpisali v okence na koncu ankete. Prvi trije izžrebani nagrajenci so prejeli nagrade (Nagradna anketa – nagrajenci, 2018) v obliki darilnih bonov nakupovalnega centra Qlandia v vrednosti 10 evrov, ostali pa privlačne knjižne nagrade.

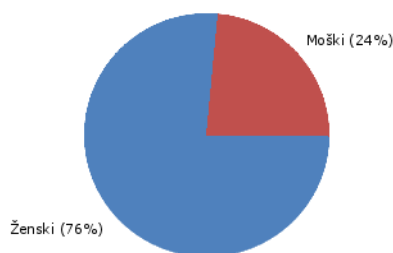
6.3 ANALIZA REZULTATOV ANKETNEGA VPRAŠALNIKA

S pomočjo evalvacije smo dobili informacijo, ali smo promocijo prireditvev izpeljali dovolj dobro in učinkovito ali ne. Rezultate anketnega vprašalnika smo analizirali s pomočjo opisne statistične in vsebinske analize podatkov odprtokodne aplikacije za spletno anketiranje 1KA, in sicer na domeni www.1ka.si strežnika Centra za družboslovno informatiko FDV. Anketo je izpolnilo skupno 477 uporabnikov. Pri statističnih obdelavah smo upoštevali tudi delno izpolnjene ankete. Neveljavnih je bilo 5 tiskanih anket.

Od vseh anketirancev (472), ki so odgovorili na vprašanje, ali so člani Mestne knjižnice Kranj, jih je kar 434 oz. 92 % odgovorilo (Slika 7), da so člani knjižnice (imajo člansko izkaznico), od tega 102 moška (21 %) in 330 žensk (76 %) (Slika 8). 45 anketirancev (9 %) na vprašanje o spolu ni odgovorilo. Anketo je izpolnilo 2,43 % vseh aktivnih članov knjižnice.

Slika 7: Članstvo anketirancev v MKK (n = 472)

Slika 8: Spol anketirancev (n = 432)

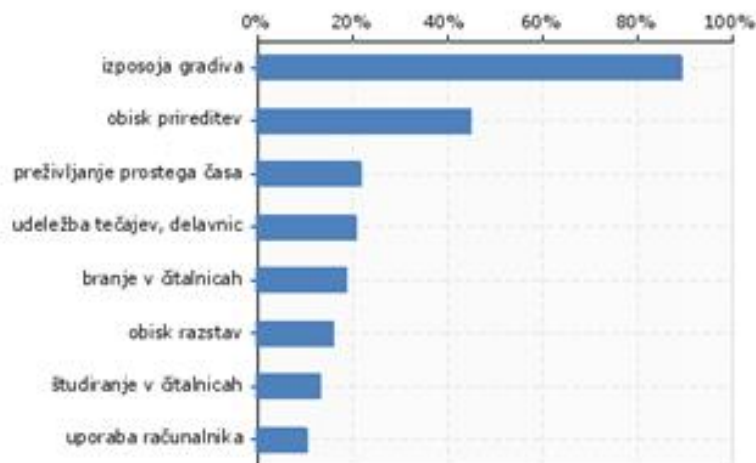
Neverjetni odziv je bil presenetljiv predvsem zaradi kratkega obdobja (od 28. 3. 2018 do vključno 10. 4. 2018) reševanja ankete. Vzrok za nadpovprečno število oddanih anket je verjetno bilo dejstvo, da je bila anketa nagradna.

Na drugo vprašanje, kolikokrat obišejo Mestno knjižnico Kranj, so anketiranci odgovorili različno. Kot je razvidno iz Preglednice 2, jih največ, to je 135 (28 %), obiše knjižnico večkrat na mesec. 108 (23 %) jih obiše knjižnico enkrat na mesec, 76 (16 %) enkrat na teden, 74 (16 %) večkrat na teden in 75 (16 %) anketirancev obiše knjižnico nekajkrat na leto.

Preglednica 2: Frekvenca obiska MKK

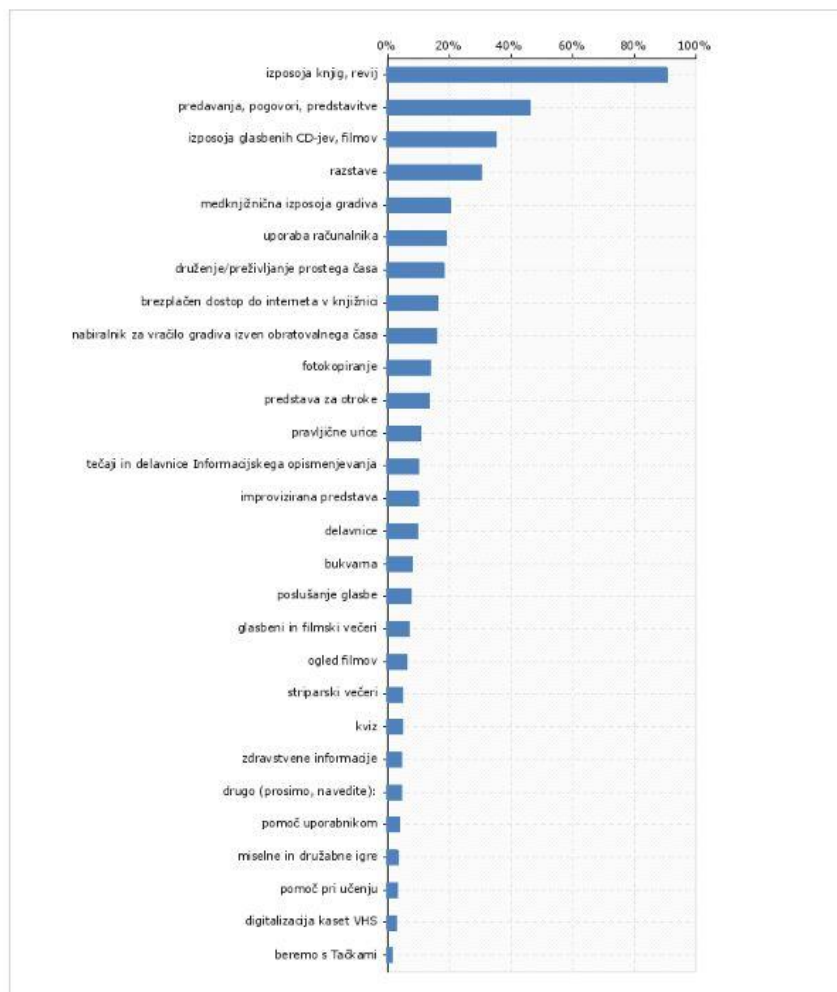
Odgovori	Frekvenca	Odstotek
1 (enkrat na teden)	76	16 %
2 (večkrat na teden)	74	16 %
3 (enkrat na mesec)	108	23 %
4 (večkrat na mesec)	135	28 %
5 (nekajkrat na leto)	75	16 %
Skupaj	468	98 %

Zanimalo nas je tudi, kakšen je njihov namen obiska (Slika 9). Možnih je bilo več odgovorov. Glavni namen obiska knjižnice je po pričakovanjih izposoja gradiva. Za takšen odgovor se je odločilo kar 412 anketirancev, to je 86 %. Takoj na drugem mestu je bil obisk prireditev. Za ta odgovor se je odločilo 207 anketirancev oziroma 43 %. Za preživljanje prostega časa se jih je odločilo 100 (22 %), za udeležbo na tečajih in delavnicah 95 (21 %), za obisk razstav 73 (16 %), študiranje v čitalnicah 61 (13 %) in uporabo računalnika 47 oziroma najmanj, to je 10 %.

Slika 9: Namen obiska MKK (n = 462)

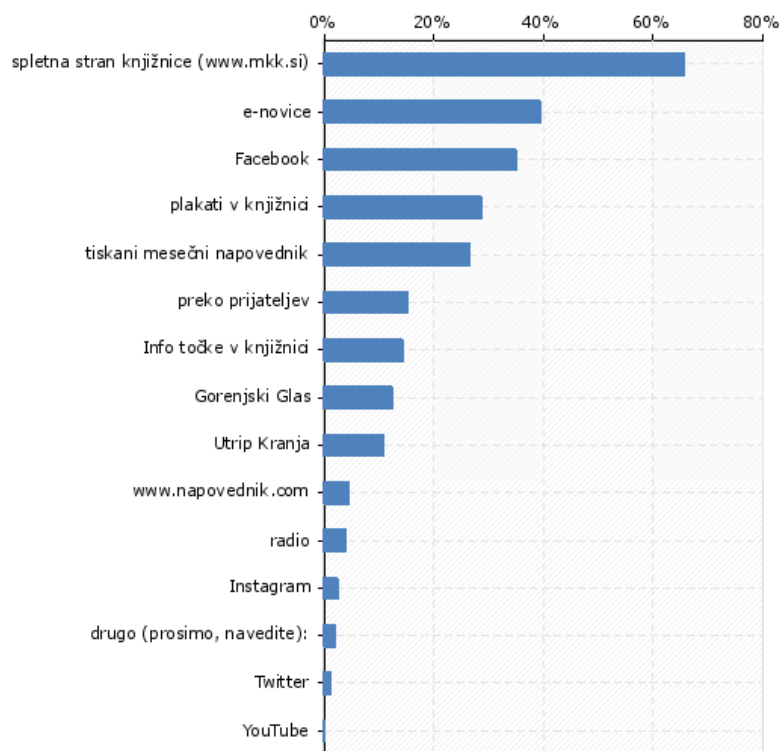
Sledilo je podrobnejše vprašanje, in sicer katere storitve uporabljajo oziroma katere prireditve obiskujejo (Slika 10). Možnih je bilo več odgovorov.

Slika 10: Uporaba storitev in obisk prireditev v MKK (n = 456)

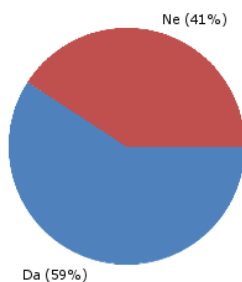
Drugi najpogostejši odgovor je bil predavanja, pogovori, predstavitve, ki spadajo med prireditve. Za takšen odgovor se je odločila skoraj polovica anketirancev, to je 211 (46 %). Po pričakovanjih je 413 (91 %) anketirancev na prvo mesto postavilo izposojajo knjig, revij. Na tretjem mestu je izposoja glasbenih CD-jev, filmov (35 %), sledi ogled razstav (30 %). Med 5 % ali manj so striparski večeri, miselne in družabne igre, beremo s Tačkami, pomoč pri učenju in pomoč uporabnikom, digitalizacija kaset VHS, kviz in zdravstvene informacije. Pri odgovorih pod drugo so anketiranci navedli učenje v študijski sobi, branje časopisov, igralne urine za otroke, branje oz. bralne skupine, Živo knjižnico, očem prijazen kotichek in projekt Družinsko branje.

Med viri informacij o storitvah, prireditvah in novostih (Slika 11) je na prvem mestu spletna stran knjižnice (www.mkk.si). Za ta odgovor se je od 455 anketirancev odločilo 299 (66 %). 179 (39 %) se jih je odločilo za e-novice, 159 (35 %) za Facebook, 130 (29 %) za plakate v knjižnici in 121 (27 %) za tiskani mesečni napovednik. Manj kot 5 % anketirancev je izbralo radio, Instagram, Twitter in Youtube. Pod drugo so kot vir informacij navedli www.otroskeprireditve.si, MO Kranj in knjižnico.

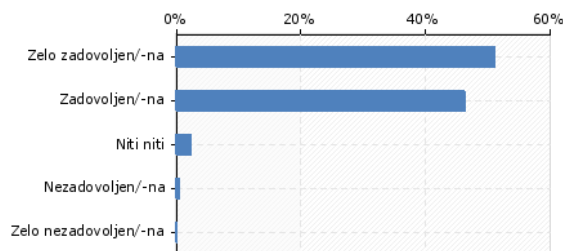
Slika 11: Viri informacij o storitvah, prireditvah in novostih v MKK (n = 455)

Število tistih, ki obiskujejo prireditve, je 269 (59 %), 186 anketirancev (41 %) prireditev ne obiskuje.

Slika 12: Obiskovalci prireditev v MKK (n = 455)

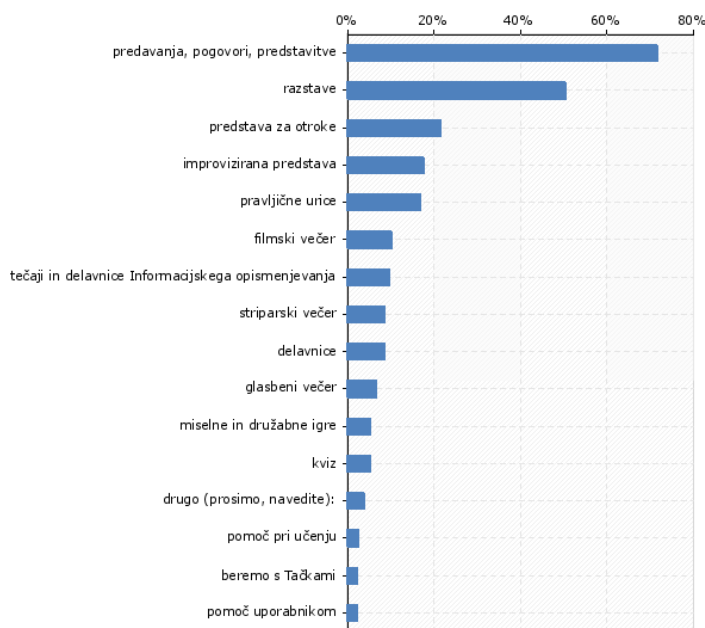
268 anketirancev, ki obiskujejo prireditve, je podalo oceno zadovoljstva z njimi (Slika 13).

Slika 13: Ocena zadovoljstva s prireditvami v MKK (n = 268)

Največ, 137 (51 %), jih je s prireditvami zelo zadovoljnih, zadovoljnih je 124 (46 %), 6 (2 %) se jih ni opredelilo, nezadovoljen je 1 anketiranec (0 %) in nihče ni zelo nezadovoljen.

Z anketo smo želeli tudi izvedeti, katere prireditve so obiskali lani (Slika 14), možnih je bilo več odgovorov.

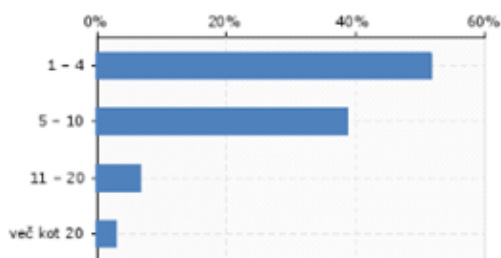

Slika 14: Obiskane prireditve v letu 2017 (n = 268)

Med 268 anketiranci jih je 192 (72 %) izbralo predavanja, pogovore in predstavitve. Za razstave se je odločilo 135 anketirancev (50 %). Občutno manj, 58 (22 %), jih je izbralo predstave za otroke, improvizirane predstave pa je izbralo le 47 anketirancev (18 %). Samo 5 % ali manj jih je izbralo miselne in družabne igre, kviz, pomoč pri učenju, beremo s Tačkami in pomoč uporabnikom. Pod drugo so navedli javno tribuno,

Živo knjižnico, bralni krožek in zaključek projekta Družinsko branje.

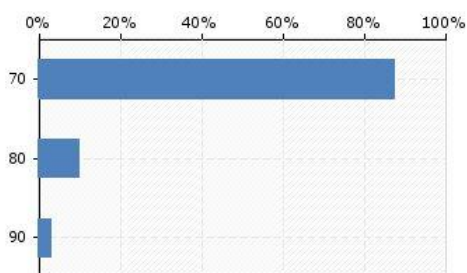
Na vprašanje, koliko je bilo vseh prireditev v letu 2017, ki so se jih udeležili (Slika 15), jih je največ, to je 139 (52 %), odgovorilo od 1 do 4 prireditev. 104 anketiranci (39 %) so se udeležili od 5 do 10 prireditev. Občutno manjše število, to je 18 anketirancev (7 %), je obiskalo od 11 do 20 prireditev in 8 (3 %) več kot 20 prireditev.

Slika 15: Število obiskanih prireditev v letu 2017 (n = 269)

V ta vzorec je zajetih le 269 anketirancev, torej tistih, ki so odgovorili, da se udeležujejo prireditev. Leta 2017 je bilo sicer 549 prireditev za odrasle, skupno jih je obiskalo 9.715 uporabnikov knjižnice, in 379 prireditev za otroke, ki jih je obiskalo 5.797 uporabnikov knjižnice (Letno poročilo 2017, 2018).

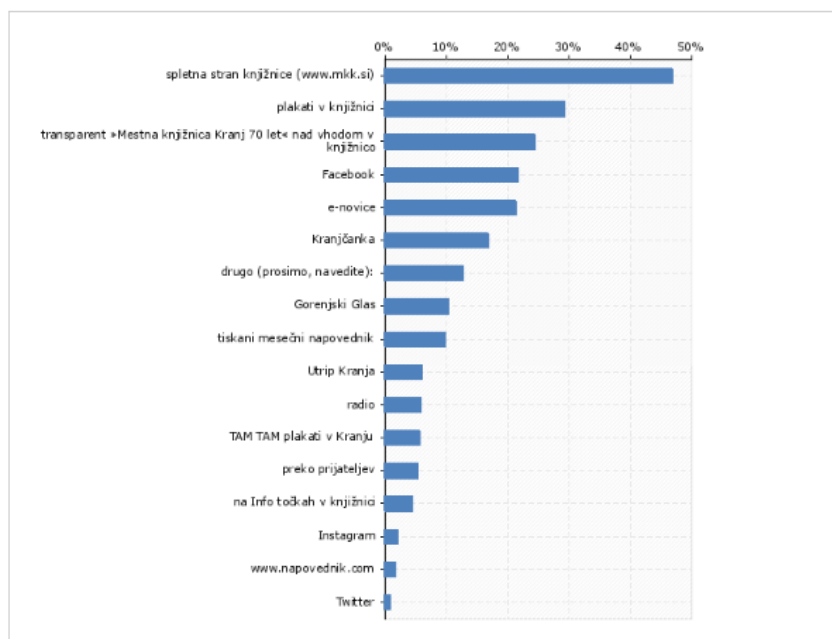
Uspešnost promocijske dejavnosti knjižnice ob jubileju knjižnice je bila najprej preverjena z vprašanjem, katero obletnico je praznovala Mestna knjižnica Kranj v letu 2017 (Slika 16).

Slika 16: Obletnica praznovanja MKK v letu 2017 (n = 450)

Na vprašanje je odgovorilo 450 anketirancev, od tega je pravilni odgovor, to je 70. obletnico, označilo 393 anketirancev (87 %), 44 (10 %) jih je označilo 80. obletnico in 13 (3 %) 90. obletnico. Glede na časovno oddaljenost praznovanja jubileja, to je več kot šest mesecev, je takšen rezultat zadovoljiv, promocija je torej bila uspešna.

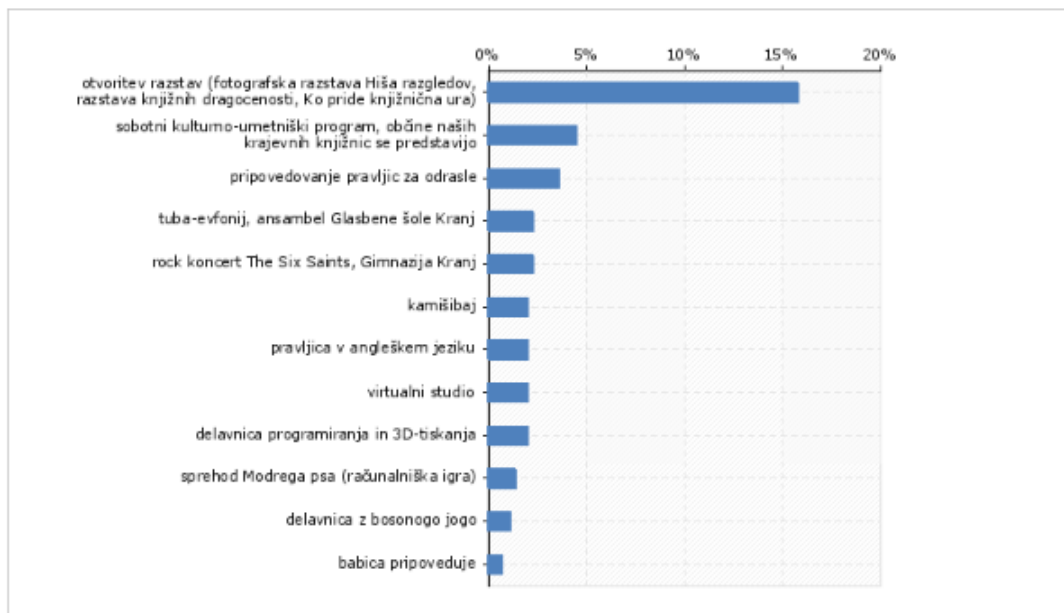
Za raziskavo je izrednega pomena vprašanje, kje so anketiranci izvedeli za praznovanje 70. obletnice Mestne knjižnice Kranj (Slika 17). Možnih je bilo več odgovorov. Za organiziranje in načrtovanje prireditev je namreč zelo pomemben podatek, kateri so viri informacij, ki jih uporabniki koristijo oziroma preko katerih zaznajo promocijo posameznih prireditev. Knjižnica je uporabila vrsto različnih načinov obveščanja. Če primerjamo s podatki, ko smo jih spraševali, kje dobijo največ informacij o storitvah, prireditvah in novostih v MKK na splošno, se v primeru praznovanja jubileja vrstni red nekoliko spremeni. Po pričakovanjih jih je tudi tu največ, to je 209 anketirancev (47 %), izvedelo za jubilej na spletni strani knjižnice (www.mkk.si). Na drugem mestu se je za plakate v knjižnici odločilo 131 (29 %) anketirancev. Na tretjem mestu so opazili viden transparent Mestna knjižnica Kranj 70 let (Slika 2), ki je bil obešen nad vhodom v knjižnico. Namenjen je bil vsem, tudi mimoidočim, ki niso obiskovalci knjižnice. Veliko objav je bilo v družbenem mediju Facebook in knjižničnih e-novicah. V tiskanem mediju Kranjčanka je bil celostranski oglas s programom prireditev in kasneje članek o slavnostnem večeru. Za Kranjčanko se je odločilo 75 anketirancev (17 %).

Slika 17: Viri informacij za praznovanje jubileja 70. obletnice MKK (n = 446)

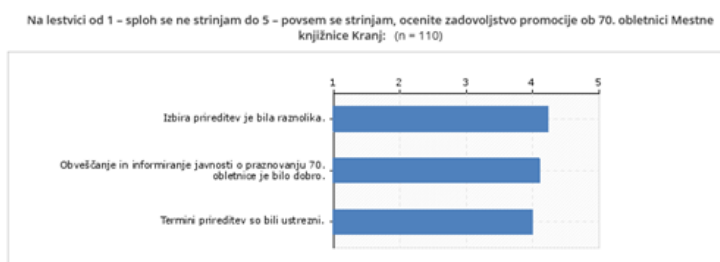
Na vprašanje, katere prireditve ob praznovanju 70. obletnice Mestne knjižnice Kranj so se udeležili, je bilo možnih več odgovorov (Slika 18). 70 anketirancev (15 %) se je udeležilo prvega dne, to je otvoritve razstav. Sobotnega kulturno-umetniškega programa, kjer so se z različnimi prireditvami predstavile občine krajevnih knjižnic, se je udeležilo 20 anketirancev

(4 %). V manjšem številu, to je do 3 %, so se udeležili še drugih prireditev. Če dodamo še podatek za junij 2017, ko je potekalo praznovanje in je sicer v tem mesecu manj prireditev, se je dogodkov ob praznovanju na dan udeležilo kar 1.539 obiskovalcev. V povprečju pa je knjižnico leta 2017 na dan obiskalo 1.416 obiskovalcev (Števec obiska, 2018).

Slika 18: Obiskanost prireditev ob 70. obletnici MKK (n = 110)

Zanimalo nas je tudi, kako so bili anketiranci zadovoljni s promocijo ob praznovanju knjižnice. Uporabili smo ocenjevalno lestvico od 1 do 5. Na vprašanje (Slika 18) so odgovorili le tisti, ki so se udeležili ene od prireditev. Vzorec je zajel 110 anketirancev.

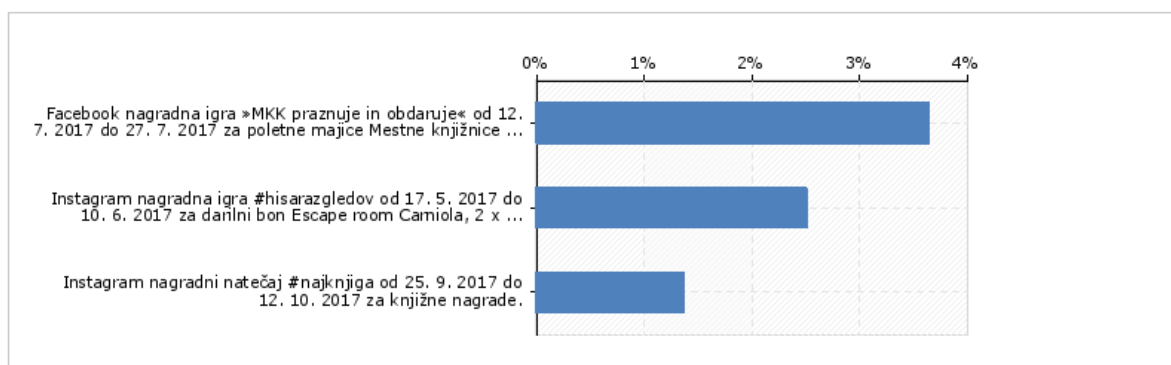

Slika 19: Ocena zadovoljstva s promocijo ob 70. obletnici MKK (n = 110)

Da je bila izbira prireditev raznolika, se je strinjalo 63 anketirancev (57 %), povsem se je strinjalo 39 anketirancev (35 %). 2 anketiranca (2 %) se s tem sploh nista strinjala oziroma se nista strinjala. 4 anketiranci (4 %) se niso opredelili. Splošna ocena je bila 4,2. Dobra večina,

to je 72 (65 %), se je strinjala s trditvijo, da so bili termini prireditev ustrezni. S tem se je povsem strinjalo 21 anketirancev (19 %). 14 (13 %) jih je ostalo neopredeljenih. Samo 1 anketiranec (1 %) se s tem ni strinjal in 2 (2 %) se s tem sploh nista strinjala. Splošna ocena je bila 4. S trditvijo, da je bilo informiranje javnosti o praznovanju 70. obletnice dobro, se je strinjalo 57 anketirancev (52 %), povsem strinjalo pa se jih je 36 (33 %). Neopredeljenih je ostalo 11 anketirancev (10 %), 4 (4 %) se niso strinjali in 2 (2 %) se sploh nista strinjala. Splošna ocena je bila 4,1.

V povezavi s praznovanjem 70. obletnice so bile preko družbenih medijev organizirane tri nagradne igre. Na vprašanje, ali so sodelovali v eni izmed nagradnih iger (Slika 20), je odgovorilo 33 anketirancev. Največ, 16 (3 %), jih je sodelovalo v nagradni igri na Facebooku, 11 (2 %) v nagradni igri na Instagramu in 6 (1 %) v nagradnem natečaju na Instagramu.

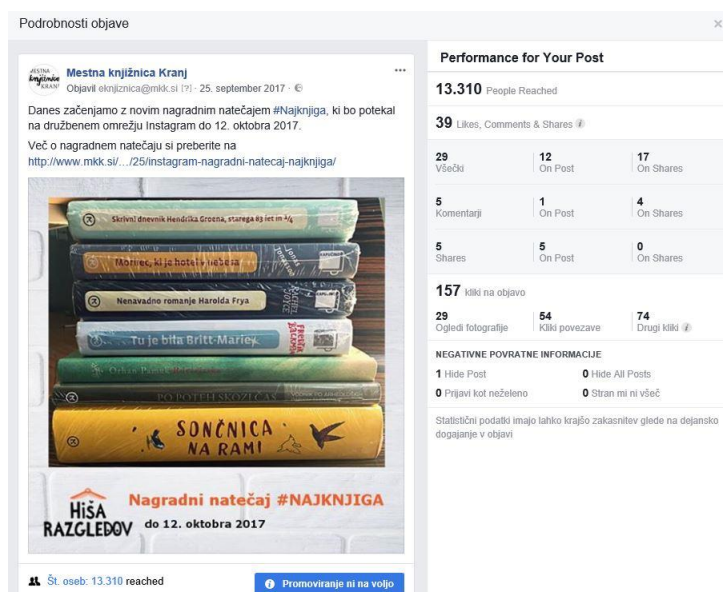
Slika 20: Sodelovanje v nagradnih igrah ob 70. obletnici MKK (n = 33)

Ne smemo zanemariti dosega objav na Facebooku pri posamezni nagradni igri oziroma pri nagradnem natečaju, ki je bil zelo obsežen. S tem je bila dodatno razširjena promocija praznovanja jubileja knjižnice. Za nagradno igro na Instagramu #hisarazgledov, ki je trajala od 17. 5. 2017 do 10. 6. 2017, nagrade so bili darilni bon Escape room Carniola, dvakrat darilni bon nakupovalnega centra Qlandia in knjižne nagrade, je bilo v družbenem mediju Facebook 6 različnih objav (Facebook Vpogledi, 2018) in skupni doseg objave 8.554 sledilcev.

Za nagradni natečaj na Instagramu #Najknjiga, ki je trajal od 25. 9. 2017 do 12. 10. 2017, nagrade so bile knjižne, sta bili v družbenem mediju Facebook le dve objavi. Na Sliki 21 je

Čulibrk Rajkovič, B., Uspešnost promocijske dejavnosti knjižnice: primer Mestne knjižnice Kranj. Pisna naloga za bibliotekarski izpit

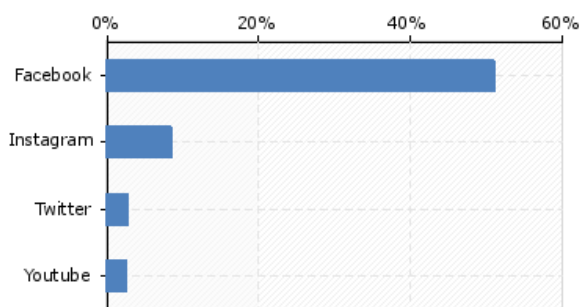
ena od objav, skupni neverjetni doseg obeh objav pa je bil 16.219 sledilcev (Facebook Vpogledi, 2018).

Slika 21: Objava na Facebooku za nagradni natečaj na Instagramu (Foto: arhiv MKK)

Za nagradno igro na Facebooku »MKK praznuje in obdaruje«, ki je trajala od 12. 7. 2017 do 27. 7. 2017 in kjer so bile nagrade poletne majice Mestne knjižnice Kranj, sta bili v družbenem mediju Facebook dve objavi. Dosegli sta 8.375 sledilcev (Facebook Vpogledi, 2018).

Na splošno med družbenimi mediji knjižnice (Slika 22) največ anketirancev, to je 224 (79 %), spremlja Facebook, 37 (13 %) jih spremlja Instagram ter 12 (4 %) oziroma 11 (4 %) Twitter in kanal Youtube.

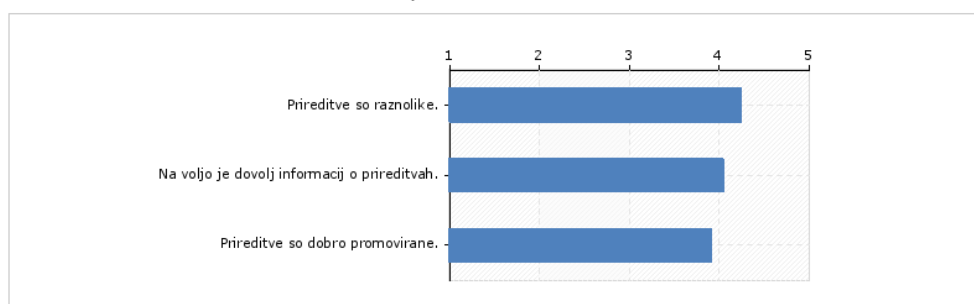

Slika 22: Družbeni mediji, ki jih spremljajo uporabniki MKK (n = 284)

Mestna knjižnica Kranj si je odprla profil v družbenem mediju Instagram šele februarja 2017. Glede na število obstoječih sledilcev je bil v času nagradnih iger oziroma natečajev manjši odziv na objavo, to je v povprečju do največ 30 všečkov. Pomembno je, da je knjižnica s tem načinom promocije pridobila nove sledilce. Do vključno 8. maja 2018 je imela 476 sledilcev.

Ocena anketirancev, kako so na splošno zadovoljni s promocijo knjižnice in prireditvami (Slika 23), je bila v povprečju 4. Tudi tukaj smo uporabili ocenjevalno lestvico od 1 do 5.

Na lestvici od 1 – sploh se ne strinjam do 5 – povsem se strinjam ocenite, kako ste na splošno zadovoljni s promocijo knjižnice in prireditvami: (n = 427)

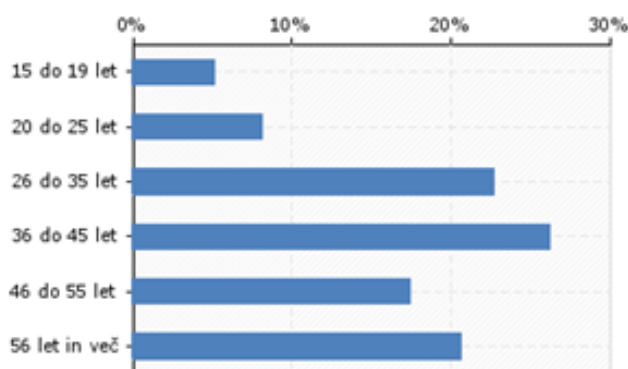

Slika 23: Ocena zadovoljstva s prireditvami, informacij o prireditvah in promocije (n = 427)

Prvo vprašanje odprtega tipa se je nanašalo na pripombe glede prireditev ali promocije. Nanj je odgovorilo 141 anketirancev. Večina jih je odgovorila, da nimajo pripomb. Preostali so predlagali nove vsebine, kot na primer debatni krožek za različne starostne skupine, več umetniških delavnic za odrasle, več sodelovanja med društvi v Kranju, več objav dogodkov za otroške predstave v družbenem mediju Facebook, več izobraževalnih delavnic, več informacij po šolah, več predavanj na temo o športu in tehnologiji, več potopisnih predavanj, več predavanj o kulturi (pogovor s pisatelji, igralci ipd.), nekateri so želeli še več promocije, čeprav ne vedo, na kakšen način, še več predavanj z odmevnimi gosti in pripovedovalskimi večeri za odrasle, več predstavitev pisateljev, več predavanj in delavnic s področja duhovne rasti in zdravja, v času prireditev varstvo otrok in branje pravljic. Pohvalili so natečaje na Instagramu in goste na prireditvah. Prireditve se jim zdijo dobre, menijo, da ima Mestna knjižnica Kranj dober program in da dobro obvešča javnost. Nekateri menijo, da je prireditev preveč, drugi, da je treba dodatno promovirati enkratne dogodke in razmisliti o smiselnosti gostovanj s politično vsebino.

Na drugo vprašanje odprtega tipa, ali bi kaj posebej pohvalili ali pogrjali, je odgovorilo 188 anketirancev. Mnogi niso imeli pripomb. Zelo veliko je bilo pohval. Zadovoljni so s storitvami. Zelo veliko je zadovoljnih s knjižnico nasploh oziroma s prijaznimi knjižničarji, ki so vedno pripravljeni pomagati in z bralnimi predlogi bogatiti bralno širino. Zadovoljni so z urejenostjo prostorov, naborom knjig, predstavami za otroke, predstavitevijo in preglednostjo knjig, imenitnim krajem za preživljanje prostega časa in bukvarno, raznolikimi dejavnostmi v knjižnici, s pestrim naborom brezplačnih dogodkov in pogovori z gostujočimi ustvarjalci. Knjižnica ponuja več kot le izposajo knjig. Za nekatere je tudi okolje za umik in umiritev. Eden od anketirancev je predlagal osvetljeno stoječo lupo pri kotičku za izposajo, drugi je grajal osvetljenost v drugem nadstropju, tretji je omenil veliko okvar na napravah za izposajo knjig. Med predlogi sta bila tudi več prireditev za mlade in več svetovalcev za knjige.

Na koncu navajamo še nekaj demografskih podatkov. V anketi so bile zajete vse pričakovane starostne skupine. Kot je razvidno iz Slike 24, so največ anket izpolnili anketiranci, stari od 36 do 45 let (113 anketirancev (26 %)), in najmanj stari od 15 do 19 let (22 anketirancev (5 %)).

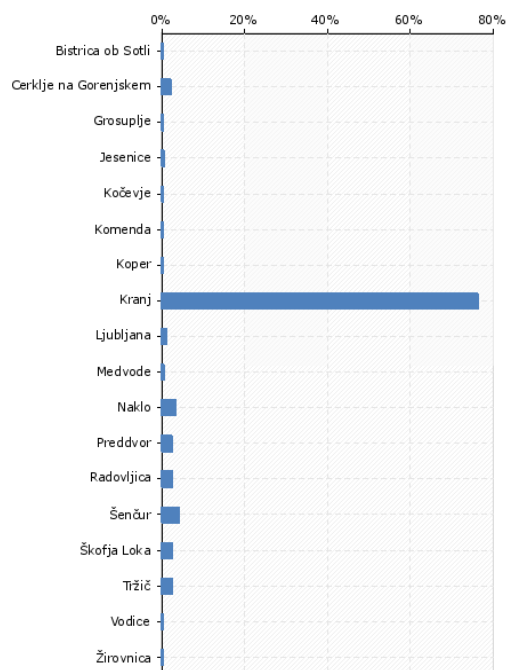

Slika 24: Starostna kategorija (n = 432)

Ti deleži niso primerljivi z deleži pri aktivnih članih v Mestni knjižnici Kranj, kjer imamo 11 % aktivnih članov, ki so stari od 15 do 19 let, in največ aktivnih članov (14 %) od 56 let in več. 11 % je aktivnih članov, ti so stari od 26 do 35 let in od 36 do 45 let. Najmanj, 8 %, jih je starih od 20 do 25 let in 9 % je starih od 46 do 55 let (Cobiss2/Izpisi, 2018).

Največ, to je 322 (76 %), jih je po pričakovanjih odgovarjalo iz občine Kranj (Slika 25). Prav tako je največ aktivnih članov iz Mestne občine Kranj, to je 71 % (Cobiss2/Izpisi, 2018).

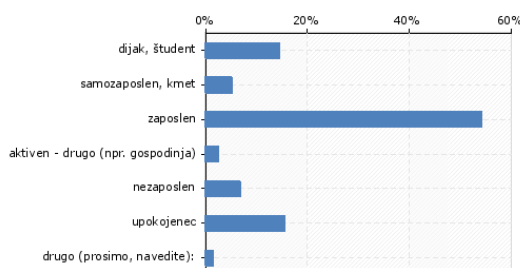
Ta delež je primerljiv z deleži pri aktivnih članih Mestne knjižnice Kranj.

Slika 25: Občina bivanja (n = 422)

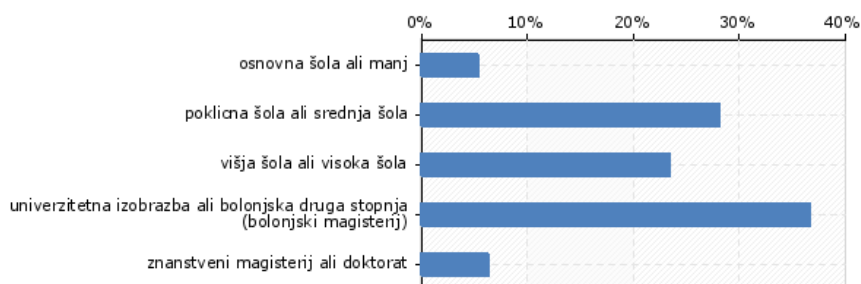
Iz občin, kjer so krajevne knjižnice, jih je odgovarjalo 9 (2 %) iz Cerkelj na Gorenjskem, 0 (0 %) z Jezerskega, 14 (3 %) iz Nakla, 10 (2 %) iz Preddvora in 18 (4 %) iz Šenčurja. Tukaj deleži pri aktivnih članih Mestne knjižnice Kranj niso primerljivi. Iz Cerkelj na Gorenjskem je aktivnih članov 8 %, 7 % iz Nakla, 5 % iz Preddvora, 9 % iz Šenčurja in 1 % z Jezerskega.

Glede na status (Slika 26) je bilo največ anketirancev, to je 233 (54 %), zaposlenih. 67 (16 %) je bilo upokojencev, 62 (14 %) dijakov in študentov, 29 (7 %) nezaposlenih, 22 (5 %) samozaposlenih, kmetov, 11 (3 %) aktivnih državljanov (npr. gospodinje) in 6 (1 %) drugo (npr. na porodniškem dopustu).

Slika 26: Status (n = 430)

158 (37 %) anketirancev ima univerzitetno oz. bolonjsko izobrazbo druge stopnje. 121 (28 %) jih ima poklicno ali srednjo šolo. 101 (23 %) ima dokončano višjo ali visoko šolo. 27 (6 %) jih ima znanstveni magisterij ali doktorat in najmanj jih ima dokončano osnovno šolo ali manj, to je 23 (5 %).

Slika 27: Dokončana izobrazba (n = 430)

7 UGOTOVITVE RAZISKAVE

Po zaključku interpretacije anketnih odgovorov lahko preverimo zastavljene hipoteze. »V družbenih znanostih in filozofiji je hipoteza trditve, ki se jo poskuša po privzetih pravilih diskusije hipotez pripeljati do sklepa o pravilnosti trditve.« (Hipoteza, 2017)

Kovačec (2015) pravi: »S hipotezo konkretnije opredelimo raziskovalni problem. Postavimo jih lahko več, da svoje raziskave ne omejimo.« Dodaja, da morajo biti oblikovane tako, da so vrednotno nevtralne, jih je mogoče preverjati z ustreznimi metodami in njihove sestavine morajo biti natančno definirane.

S študijo primera smo želeli proučiti uspešnost prireditvene in promocijske dejavnosti knjižnice ob praznovanju 70. obletnice. V analizi podajamo ugotovitve oz. utemeljujemo posamezne hipoteze. Cilj naloge je temeljil na preverjanju naslednjih hipotez:

- 1. Prireditve ob jubileju so bile dobro organizirane, raznolike. Tisti, ki prireditve v knjižnici obiskujejo pogosto, so bili zadovoljni tudi s prireditvami ob jubileju.**

Hipotezo lahko potrdimo, saj se je več kot polovica anketirancev strinjala s temi trditvami.

- 2. Spletna stran knjižnice (www.mkk.si) je za uporabnike glavni vir informacij o storitvah, prireditvah in novostih v Mestni knjižnici Kranj.** Spletna stran knjižnice zagotovo ni edini vir informacij, ki ga uporabniki koristijo, ko želijo dobiti več

informacij o storitvah, prireditvah in novostih knjižnice, vendar je glede na analizo odgovorov najpogosteje uporabljeni vir informacij, zato lahko hipotezo potrdimo. Tiskano anketo je izpolnilo 82 uporabnikov knjižnice in pri tem jih je več kot polovica (62 %) označilo, da uporabljajo kot vir informacij spletno stran knjižnice (www.mkk.si), pri spletni anketi pa je enak odgovor označilo 80 % anketirancev.

- 3. Kljub časovni oddaljenosti se uporabniki dobro spomnijo, katero obletnico je praznovala knjižnica v letu 2017.** V današnjem svetu, kjer smo vsak dan z vseh strani zasipani z veliko količino različnih informacij, je velik dosežek in hkrati potrditev, da je kljub veliki časovni oddaljenosti dogodka, to je več kot šest mesecev, ostala zasidrana informacija o praznovanju 70. obletnice knjižnice v prejšnjem letu. Anketiranci so opazili promocijo skozi različne komunikacijske kanale, zato lahko potrdimo tudi to hipotezo.

- 4. Promocija knjižnice je bila uspešno izvedena.** Pri promociji knjižnice je pomembna razpršenost informacij oziroma izbira različnih komunikacijskih kanalov. Informacije na spletni strani knjižnice morajo biti točne in ažurne, ker jo uporablja največ uporabnikov. Ob praznovanju jubileja je bil posebej za ta namen oblikovan plakat s programom praznovanja po posameznih dnevih. Očitno je bil dovolj viden, da so ga anketiranci postavili na drugo mesto pri promociji praznovanja jubileja. Prav tako je bila dobra marketinška izbira transparent, ki je seznanil z jubilejem celotno lokalno skupnost. Veliko pozornosti so pritegnili knjižnične e-novice in objave v družbenih medijih, sodelovanje z mediji ter mestni plakati večjih dimenzij v Kranju. Promocija je bila dobro načrtovana, opažena. S tem je potrjena hipoteza, da je bila s pomočjo različnih komunikacijskih kanalov obletnica uspešno promovirana.

8 RAZPRAVA Z ZAKLJUČKI

Rezultati ankete so pokazali, da so uporabniki Mestne knjižnice Kranj, ki obiskujejo prireditve, z njimi zadovoljni. Povprečna ocena je namreč okoli 4. Spodbuden podatek je, da več kot polovica anketirancev obiskuje prireditve in so z njimi zelo zadovoljni. Lahko bi rekli, da so prireditve dodana vrednost sodobne in proaktivne splošne knjižnice, saj na tak način knjižnica zadovoljuje različne potrebe uporabnikov, povezuje prebivalce v lokalni skupnosti,

promovira svoje delovanje in pridobiva nove uporabnike (posledično tudi člane).

Anketiranci so zadovoljni s knjižnico kot celoto: od prostorov, storitev in predvsem do zaposlenih. Cenijo trud zaposlenih in raznolikost prireditev ter promocije. Nekateri želijo še več prireditev, za druge jih je dovolj oz. preveč. Pri načrtovanju prireditev bi bilo smiselno vpeljati še več raznovrstnih prireditev in zmanjšati število rednih prireditev, predvsem tistih, ki niso dobro obiskane. V Službi za prireditve menijo, da na primer na literarno prireditve, kjer se predstavljajo manj uveljavljeni pesniki ali pisatelji, pride največ 5 obiskovalcev, zgodilo se je že, da ni prišel nihče. S to anketo smo vse tiste, ki morebiti niso bili pozorni na promocijo, opomnili na to, kje vse dobijo informacije o storitvah, prireditvah in novostih v knjižnici. Ker je za večino glavni vir informacij spletna stran knjižnice (www.mkk.si), je treba spremljati marketinške trende na tem področju in jo v prihodnosti redno posodabljati.

Dobronamerno kritiko v smislu še več promocije je treba vzeti v zakup in dodati še nekaj drugačnih, mogoče že opuščanih načinov informiranja javnosti, glede na predloge anketirancev in celotno analizo. Prireditve na splošno zelo slabo obiskujejo mladi, razen ko gre za improvizirano predstavo. Zato bi bilo smiselno spremeniti način sodelovanja s šolami, predvsem z gimnazijami in srednjimi šolami, več sodelovati s profesorji, ki bi jih povabili na določene prireditve, in vprašati mlade, kakšne vrste prireditev si želijo ter kakšen način obveščanja bi bil za njih najučinkovitejši. Prav tako bi morali več obveščati v smislu napovedi prireditev preko družbenih medijev, razmisliti o obstoječem načinu sodelovanja z radijskimi postajami in postaviti ključnih ter načrtovanih oglaševalskih prostorov v knjižnici ter usmeriti pozornost promocije na obstoječe in potencialne obiskovalce prireditev.

Kot se je izkazalo ob praznovanju 70. obletnice knjižnice, je promocija v obliki načrtovanih in rednih objav prireditev s slikovnim gradivom po posameznih dnevih prispevala k izrednemu odzivu in obisku prireditev. Skupek celotne promocije v obliki plakatov, transparenta, objav v tiskanem mesečnem napovedniku, na spletu in v medijih je vplival na uspešnost promocije in dobro obiskanost prireditev ob jubileju Mestne knjižnice Kranj. Knjižnica je z raznolikim, petdnevni programom pridobila ugled, spodbudila zanimanje za obisk in razširila krog uporabnikov knjižnice z večjim obiskom prireditev. To lahko sklepamo iz podatka, da je leta 2017 prireditve v Knjižnici Globus obiskalo 28.579 obiskovalcev, leta 2016 pa 26.807 obiskovalcev (Letno poročilo 2017, 2018).

Čulibrk Rajkovič, B., Uspešnost promocijske dejavnosti knjižnice: primer Mestne knjižnice Kranj. Pisna naloga za bibliotekarski izpit

9 NAVEDENI VIRI IN LITERATURA

About Public Relations. (2018). New York: Public Relations Society of America, Inc. Pridobljeno 5. 5. 2018 s spletne strani: <https://www.prsa.org/all-about-pr/>

Andreasen, A. R. in Kotler, P. (2008). *Strategic marketing for nonprofit organisations*. Upper Saddle River, New Jersey: Pearson Education, cop.

Bon, M., Gazvoda, J., Horžen, V., Karun, B., Kek, R., Kovář, B., ...Žumer, M. (2012). *Slovenske splošne knjižnice za prihodnost: strategija razvoja slovenskih splošnih knjižnic 2013–2020*. Grosuplje: Združenje splošnih knjižnic Slovenije.

Bon, M. (2013). *Od vizije do strategije 2003–2013: deset let osrednjih območnih knjižnic*. V M. Ambrožič in D. Vovk (ur.), *Knjižničarski izzivi: vizija, strategija, taktika: 2003–2013–2023: zbornik referatov* (str. 127–159). Ljubljana: Zveza bibliotekarskih društev Slovenije.

Cobiss2/Izpisi. (2018, 17. maj). Kranj: Mestna knjižnica Kranj.

Drucker, P. F. (2007). *Managing the Non-profit Organization: principles and practices* [zvočni CD]. New York: HarperCollins, cop.

Facebook Vpogledi. (2018). *All Posts Published*. [Facebook zapis]. Pridobljeno 3. 5. 2018 s spletne strani: https://www.facebook.com/mestna.knjiznica.kranj/insights/?referrer=page_insights_tab_button

Florjanovič, T. (2015). *Promocija knjižnice*. Diplomsko delo. Ljubljana: Filozofska fakulteta.

Hipoteza. (2017, 20. november). V Wikipedija: prosta enciklopedija. Pridobljeno 8. 5. 2018 s spletne strani: <https://sl.wikipedia.org/wiki/Hipoteza>

Čulibrk Rajkovič, B., Uspešnost promocijske dejavnosti knjižnice: primer Mestne knjižnice Kranj. Pisna naloga za bibliotekarski izpit

Horžen, V. (2017). *Na Dan splošnih knjižnic so podelili nagradi in dali možnost brezplačnega vpisa*. Pridobljeno 30. 4. 2018 s spletne strani: <http://zdruzenje-knjiznic.si/na-dan-splosnih-knjiznic-so-podelili-nagradi-in-dali-moznost-brezplacnega-vpisa/>

IFLA. (2016, 1. september). *IFLA/UNESCO Public Library Manifesto 1994*. Pridobljeno 2. 5. 2018 s spletne strani: <https://www.ifla.org/publications/iflaunesco-public-library-manifesto-1994>

Kavčič, I. (2017, 13. junij). Knjižnica dostopna vsem uporabnikom. *Gorenjski glas*, L(47), 1–6.

Kodrič - Dačić, E. (2011). Študijska knjižnica: skrite korenine osrednjih območnih knjižnic. V. Jakac Bizjak (ur.), *Sto let razvoja Knjižnice Otona Župančiča: Zbornik ob stoletnici splošnega knjižničarstva v Ljubljani* (str. 17–28). Ljubljana: Mestna knjižnica. Pridobljeno 3. 5. 2018 s spletne strani: https://issuu.com/knjiznica1jubljana/docs/zbornik_koz

Koontz, C. in Gubbin, B. (eds.). (2010). *IFLA Public Library Service Guidelines: 2nd, completely revised edition*. Berlin; New York: De Gruyter Saur.

Koordinacija osrednjih območnih knjižnic. (2018). Ljubljana: Narodna in univerzitetna knjižnica. Pridobljeno 3. 5. 2018 s spletne strani: <http://www.nuk.uni-lj.si/nuk/ook>

Kovačec, B. (2015, 8. november). *Načini in metode raziskovanja v sociologiji*. [PowerPoint]. Pridobljeno 3. 5. 2018 s spletne strani: https://issuu.com/blankakovacec/docs/nacini_in_metode_raziskovanja_v_soc

Leban, V. (2015). *Mestna knjižnica Kranj*. Kranj: Mestna knjižnica Kranj.

Letno poročilo 2017. (2018). Kranj: Mestna knjižnica Kranj. Pridobljeno 30. 4. 2018 s spletne strani: <https://www.mkk.si/wp-content/uploads/2018/03/Letno-porocilo-2017.pdf>

Mestna knjižnica Kranj. (2018). *Vrednote, vizija in poslanstvo*. Pridobljeno 30. 4. 2018 s spletne strani: <https://www.mkk.si/spoznajte-knjiznico/o-knjiznici/vloga-in-poslanstvo/>

Čulibrk Rajkovič, B., Uspešnost promocijske dejavnosti knjižnice: primer Mestne knjižnice Kranj. Pisna naloga za bibliotekarski izpit

Mevlja, B. in Kavčič, K. (2012). *Strateški razvoj nevladnih organizacij v Sloveniji: strategija systemskega razvoja nevladnih organizacij*. Koper: Fakulteta za management.

Nacionalni svet za knjižnično dejavnost. (2018). *Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (za obdobje 2018–2028)*. Ljubljana: Nacionalni svet za knjižnično dejavnost. Pridobljeno 8. 5. 2018 s spletne strani: http://www.mk.gov.si/fileadmin/mk.gov.si/pageuploads/Ministrstvo/Direktorat_za_kulturno_dediscino/Knjiznicna_dejavnost/2018/NSKD_PRIPOROCILA_splosne_knjiznice_2018-2028_objava.pdf

Nagode, A. (2003). Promocijska dejavnost visokošolske knjižnice: primer knjižnice oddelka za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo. *Knjižnica*, 47(3), 131–161.

Nagradna anketa – nagrajenci. (2018, 10. april). Kranj: Mestna knjižnica Kranj. Pridobljeno 3. 5. 2018 s spletne strani: <https://www.mkk.si/2018/04/10/nagradna-anketa-nagrajenci/>

Pompe, A. in Vidic, F. (2008). *Vodnik po marketinški galaksiji: o produktih, kupcih, analizah trga, tržnih znamkah, cenah, prodajnih poteh, tržnem komuniciranju in promociji, o interni javnosti, strategijah in nadzoru učinkovitosti: napotki za pripravo, izdelavo in izpeljavo učinkovitega marketinškega načrta*. Ljubljana: GV Založba.

Poslanstvo in vizija osrednjih območnih knjižnic. (2018). Ljubljana: Narodna in univerzitetna knjižnica, Center za razvoj knjižnic. Pridobljeno 7. 5. 2018 s spletne strani: <https://cezar.nuk.uni-lj.si/ook/pages/page.php?id=7&psid=9>

Praveen Kumar, J. (2016). Marketing and Public Relations in Libraries. *DESIDOC Journal of Library & Information Technology*, 36(3), 117–118. Pridobljeno 18. 10. 2017 s spletne strani: <http://nukweb.nuk.uni-lj.si/login?url=http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&AuthType=ip,uid&db=Ilf&AN=115206743&lang=sl&site=eds-live&scope=site>

Čulibrk Rajkovič, B., Uspešnost promocijske dejavnosti knjižnice: primer Mestne knjižnice Kranj. Pisna naloga za bibliotekarski izpit

Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah. (2003). *Uradni list RS*, št. 88/2003. Pridobljeno 30. 4. 2018 s spletne strani: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina?urlid=200388&stevilka=4079>

Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe. (2003). *Uradni list RS*, št. 73/2003. Pridobljeno 15. 5. 2018 s spletne strani: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV5163>

Strateški načrt Mestne knjižnice Kranj 2016–2020: Revizija strateškega načrta 2015–2020. (2016). Kranj: Mestna knjižnica Kranj.

Števec obiska. (2018). Ljubljana: Zaslon Telecom d. o. o. Pridobljeno 2. 5. 2018 s spletne strani: <http://www.reportlog.in/visitors/default.aspx>

Taškov, A. (2005). *Načrtovanje in evalvacija prireditvev. Primer Delavske knjižnice*. Diplomsko delo. Ljubljana: Filozofska fakulteta.

Vilar, P. (2017). *Proaktivna splošna knjižnica za bralno pismenost in bralno kulturo*. D. Vovk (ur.). Ljubljana: Zveza bibliotekarskih društev Slovenije.

Zakon o knjižničarstvu /ZKnj-1/ (2001). *Uradni list RS*, št. 87/01, 96/02 – ZUJIK in 92/15. Pridobljeno 30. 4. 2018 s spletne strani: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO2442#>

Nagradna anketa

Spoštovani!

Pred vami je anketa, ki jo je pripravila mag. Boži Čulibrk Rajkovič v **Službi za prireditve Mestne knjižnice Kranj**. Namen ankete je ugotoviti, kako dobro poznate Mestno knjižnico Kranj, njene storitve in prireditve, ali ste z njimi seznanjeni oz. kakšno je vaše mnenje glede promocije omenjene knjižnice.

Anketa je anonimna ter namenjena uporabnikom Mestne knjižnice Kranj, starejšim od 15 let. Za izpolnjevanje ankete potrebujete približno 8 minut. Vsi podatki bodo obravnavani zaupno in analizirani splošno (nikoli na ravni odgovorov posameznika). Rezultati bodo uporabljeni za raziskovalne namene in izboljšanje ponudbe prireditev Mestne knjižnice Kranj.

Za vaše sodelovanje se vam iskreno zahvaljujemo!

Anketo lahko izpolnite tudi v elektronski obliki. Povezavo najdete na spletni strani Mestne knjižnice Kranj ali preko spodnje QR kode.

Čulibrk Rajkovič, B., Uspešnost promocijske dejavnosti knjižnice: primer Mestne knjižnice Kranj. Pisna naloga za bibliotekarski izpit

V1 - Ali ste član Mestne knjižnice Kranj (imate člansko izkaznico)?

- Da
 Ne

V2 - Kolikokrat obiščete Mestno knjižnico Kranj?

Možen je en odgovor

- enkrat na teden
 večkrat na teden
 enkrat na mesec
 večkrat na mesec
 nekajkrat letno

V3 - Kakšen je vaš namen obiska Mestne knjižnice Kranj?

Možnih je več odgovorov

- obisk prirediteljev
 obisk razstav
 izposoja gradiva
 študiranje v čitalnicah
 branje v čitalnicah
 udeležba tečajev, delavnic
 uporaba računalnika
 preživljanje prostega časa

V4 - Kaj od spodaj naštetega uporabljate v Mestni knjižnici Kranj?

Možnih je več odgovorov

☐ izposoja knjig, revij	☐ improvizirana predstava
☐ izposoja glasbenih CD-jev, filmov	☐ predstava za otroke
☐ ogled filmov	☐ beremo s Tačkami
☐ poslušanje glasbe	☐ delavnice
☐ razstave	☐ pomoč pri učenju
☐ predavanja, pogovori, predstavitve	☐ pomoč uporabnikom
☐ glasbeni in filmski večeri	☐ brezplačen dostop do interneta v knjižnici
☐ striparski večeri	☐ kviz
☐ pravljíčne urice	☐ digitalizacija kaset VHS
☐ fotokopiranje	☐ bukvarna
☐ tečaji in delavnice Inf. opismenjevanja	☐ nabiralnik za vračilo gradiva
☐ uporaba računalnika	☐ izven obratovalnega časa
☐ medknjižnična izposoja gradiva	☐ zdravstvene informacije
☐ druženje/preživljanje prostega časa	☐ drugo (prosimo, navedite):
☐ miselne in družabne igre	

V5 - Kje dobite največ informacij o storitvah, prireditvah in novostih Mestne knjižnice Kranj?

Možnih je več odgovorov

☐ spletna stran knjižnice (www.mkk.si)	☐ e-novice
☐ plakati v knjižnici	☐ preko prijateljev

☐ Facebook	☐ Gorenjski Glas
☐ Instagram	☐ Utrip Kranja
☐ Twitter	☐ www.napovednik.com
☐ YouTube	☐ Info točke v knjižnici
☐ radio	☐ drugo (prosimo, navedite):
☐ tiskani mesečni napovednik	
-

V6 - Ali obiskujete prireditve v Mestni knjižnici Kranj?

- Da
 Ne

Če ste na vprašanje 6 odgovorili z NE, lahko preskočite vprašanja 7-9.

V7 - Kako ste na splošno zadovoljni s prireditvami v Mestni knjižnici Kranj?

Možen je en odgovor

- Zelo zadovoljen/-na
 Zadovoljen/-na
 Niti niti
 Nezadovoljen/-na
 Zelo nezadovoljen/-na

V8 - Izberite prireditve, ki ste se jih udeležili v letu 2017?

Možnih je več odgovorov

☐ razstave	☐ improvizirana predstava
☐ predavanja, pogovori, predstavitve	☐ predstava za otroke
☐ glasbeni večer	☐ beremo s Tačkami
☐ filmski večer	☐ delavnice
☐ striparski večer	☐ pomoč pri učenju
☐ pravljíčne urice	☐ pomoč uporabnikom
☐ tečajji in delavnice Inf. opismenjevanja	☐ kviz
☐ miselne in družabne igre	☐ drugo (prosimo, navedite):
-

V9 - Koliko je bilo vseh prireditev v letu 2017, ki ste se jih udeležili?

Možen je en odgovor

- 1 – 4
- 5 – 10
- 11 – 20
- več kot 20

V10 - Ali veste, katero obletnico je praznovala Mestna knjižnica Kranj v letu 2017?

Možen je en odgovor

- 70
- 80
- 90

V11 - Kje ste izvedeli za praznovanje jubilejne 70. obletnice Mestne knjižnice Kranj?

Možnih je več odgovorov

☐ spletna stran knjižnice (www.mkk.si)	☐ e-novice
☐ plakati v knjižnici	☐ preko prijateljev
☐ transparent »Mestna knjižnica Kranj 70 let« nad vhodom v knjižnico	☐ Gorenjski Glas
☐ TAM TAM plakati v Kranju	☐ Kranjčanka
☐ Facebook	☐ Utrip Kranja
☐ Instagram	☐ www.napovednik.com
☐ Twitter	☐ na Info točkah v knjižnici
☐ radio	☐ drugo (prosimo, navedite):
☐ tiskani mesečni napovednik	
-

V12 - Ali ste se udeležili katere od navedenih prireditev ob praznovanju 70. obletnice Mestne knjižnice Kranj?

Možnih je več odgovorov

- otvoritev razstav (fotografska razstava Hiša razgledov, razstava knjižnih dragocenosti, Ko pride knjižnična ura)
- kamišibaj
- pravljica v angleškem jeziku
- babica pripoveduje
- delavnica z bosonogo jogo
- pripovedovanje pravljic za odrasle
- tuba-efonij, ansambel Glasbene šole Kranj
- rock koncert The Six Saints, Gimnazija Kranj
- virtualni studio
- delavnica programiranja in 3D-tiskanja
- sprehod Modrega psa (računalniška igra)
- sobotni kulturno-umetniški program, občine naših krajevnih knjižnic se predstavijo
- nisem se udeležil/-a nobene prireditve

V13 - Na lestvici od 1 – sploh se ne strinjam do 5 – povsem se strinjam, ocenite zadovoljstvo promocije ob 70. obletnici Mestne knjižnice Kranj:

	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti niti	Se strinjam	Povsem se strinjam
Obveščanje in informiranje javnosti o praznovanju 70. obletnice je bilo dobro.	☐	☐	☐	☐	☐
Termini prireditev so bili ustrezni.	☐	☐	☐	☐	☐
Izbira prireditev je bila raznolika.	☐	☐	☐	☐	☐

V14 - Prosimo označite, če ste se udeležili katere od nagradnih iger ob promociji 70. obletnice knjižnice na družbenih omrežjih?

Možnih je več odgovorov

- Instagram nagradna igra #hisarazgledov od 17. 5. 2017 do 10. 6. 2017 za darilni bon Escape room Carniola, 2 x darilni bon Qlandia in knjižne nagrade.
- Facebook nagradna igra »MKK praznuje in obdaruje« od 12. 7. 2017 do 27. 7. 2017 za poletne majice Mestne knjižnice Kranj.
- Instagram nagradni natečaj #najknjiga od 25. 9. 2017 do 12. 10. 2017 za knjižne nagrade.
- Nisem se udeležil/-a nobene nagradne igre.

V15 - Katera družbena omrežja Mestne knjižnice Kranj sicer spremljate?

Možnih je več odgovorov

- Facebook
- Instagram
- Twitter
- YouTube
- ne spremljam družbenih omrežij Mestne knjižnice Kranj

V16 - Na lestvici od 1 – sploh se ne strinjam do 5 – povsem se strinjam ocenite, kako ste na splošno zadovoljni s promocijo knjižnice in prireditvami:

	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti niti	Se strinjam	Povsem se strinjam
Prireditve so raznolike.	☐	☐	☐	☐	☐
Prireditve so dobro promovirane.	☐	☐	☐	☐	☐
Na voljo je dovolj informacij o prireditvah.	☐	☐	☐	☐	☐

V17 - Ali imate kakšne pripombe glede prireditev ali promocije?

V18 - Ali bi kaj posebej pohvalili ali pograjali?

Čulibrk Rajkovič, B., Uspešnost promocijske dejavnosti knjižnice: primer Mestne knjižnice Kranj. Pisna naloga za bibliotekarski izpit

Za zaključek vas prosimo, da odgovorite še na nekaj demografskih vprašanj.

Spol:

- Moški
 Ženski

V katero starostno kategorijo spadate?

- 15 do 19 let
 20 do 25 let
 26 do 35 let
 36 do 45 let
 46 do 55 let
 56 let in več

Občina bivanja - napišite občino:

Vaš status:

- dijak, študent
 samozaposlen, kmet
 zaposlen
 aktiven - drugo (npr. gospodinja)
 nezaposlen
 upokojenec
 drugo (prosimo, navedite):

Kakšna je vaša dokončana izobrazba?

- osnovna šola ali manj
 poklicna šola ali srednja šola
 višja šola ali visoka šola
 univerzitetna izobrazba ali bolonjska druga stopnja (bolonjski magisterij)
 znanstveni magisterij ali doktorat

Če želite sodelovati v nagradni anketi prosimo, vpišite kontaktne podatke.

Ime in priimek _____

Naslov (ulica, hišna št. in kraj) _____

Ime in priimek _____

Telefonska številka _____

Pravila in splošni pogoji za sodelovanje v nagradni anketi Mestne knjižnice Kranj so na: <https://www.mkk.si/pravila-in-sposni-pogoji-sodelovanja-v-nagradni-anketi-mestne-knjiznice-kranj/>

MESTNA **knjižnica** KRANJ

Hiša RAZGLEDŌV

PROSTOR IN KNJIGE **TOR** 6. 6.

- 18.00 OTVORITEV RAZSTAV
 - Fotografska razstava Hiša razgledov
 - Razstava knjižnih dragocenosti
 - Ko pride knjižnična ura

DOMIŠLJIJA IN GLASBA **SRE** 7. 6.

- 10.00 Kamišibaj (japonski naćin pripovedovanja pravljic)
- 11.30 Pravljica v angleškem jeziku
- 17.00 Babica pripoveduje
- 17.30 Delavnica z bosonogo jogo
- 19.30 Pripovedovanje pravljic za odrasle
- 18.00 Tuba–evfonij, ansambel Glasbene šole Kranj
- 18.30 Rock koncert The Six Saints, Gimnazija Kranj

KNJIŹNICA - GIBALO NAPREDKA **ĆET** 8. 6.

- 11.00 Virtualni studio
- 13.00 Delavnica programiranja in 3D-tiskanja
- 17.00 Sprehod Modrega psa (raćunalniška igra)
- 18.00 Delavnica programiranja in 3D-tiskanja

PRAZNOVANJE **SOB** 10. 6.

- 10.00 Kulturno-umetniški program Obćine naših krajevskih knjižnic se predstavijo

Već informacij www.mkk.si

